

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 1

1. W 20 miejscowościach na terenie całego kraju odnotowano serię włamań do sklepów pewnej sieci prowadzącej sprzedaż artykułów RTV AGD. Wszystkie łączył ten sam sposób działania sprawców. Do sklepu dostawali się przez wybicie szyby, kradli tylko towary wyeksponowane, tzn. łatwo dostępne, typu laptopy, telefony, smartfony. W sklepie przebywali kilka minut, dzięki czemu zawsze zdążyli zbiec przed przybyciem pracowników agencji ochrony. Być może ktoś stał na czatach, dając znać o zbliżającym się pojeździe ochroniarzy. Wszystkie postępowania, nadzorowane przez różne jednostki prokuratury, umorzono wobec niewykrycia sprawców. W jednej z prokuratur regionalnych dokonano analizy postępowań z całego okręgu (gdzie odnotowano 9 tego typu włamań) i zdecydowano o ich podjęciu i przekazaniu do łącznego prowadzenia jednej jednostce.

Czy łączne rozpoznanie wszystkich tych spraw może ułatwić ujęcie sprawców? Uzasadnij swoje stanowisko.

Co łączy te wszystkie sprawy, wobec rozbieżności w miejscu i czasie popełnienia każdego z włamań?

Jakie czynności należy podjąć w pierwszej kolejności po podjęciu postępowań?

Czy w toku postępowania można wykorzystać metody wypracowane przez analityków kryminalnych? Jeżeli nie – uzasadnij swoje stanowisko, jeżeli tak, o jakie czynności analityczne chodzi i jak je przeprowadzić?

2. Zwłoki Zbigniewa C. znaleziono w jego mieszkaniu. Tkwiący w klatce piersiowej nóż raczej nie pozostawiał wątpliwości co do przyczyny zgonu. Pytany o czas, jaki upłynął od śmierci, lekarz spojrzał na termometr, pomyślał, po czym stwierdził, że minęło około 10 godzin.

Na podstawie czego lekarz określił czas zgonu?

Omów mechanizm oziębienia pośmiertnego. Jakie są jego przyczyny?

Jakie czynniki, których istnienie musimy brać pod uwagę wnioskując o czasie zgonu, mogą mieć wpływ na przebieg oziębienia pośmiertnego?

Czy oziębienie pośmiertne należy do tzw. pewnych zmian pośmiertnych? Uzasadnij swoją odpowiedź.

3. Marian W., wychodząc na zakupy, pozostawił gotującą się zupę na kuchence gazowej. Zupa wykipiała, załała palnik, ale kuchenka starego typu nie odcięła dopływu gazu. W mieszkaniu doszło do wybuchu w momencie, gdy listonosz nacisnął przycisk dzwonka przy drzwiach. Na szczęście nikt nie zginął, wybuch spowodował jedynie duże szkody materialne. W toku prowadzonego postępowania, gdy prokurator zauważył, że podczas przesłuchania Marian W. myli daty, nie pamięta nazwisk i nie może sobie przypomnieć prostych faktów, przeprowadzono badania psychiatryczne, te jednakże nie dały jednoznacznego wyniku, poza wykluczeniem istnienia jakiegokolwiek typowej psychozy. Prokurator zlecił powtórne badanie psychiatryczne, udostępniając biegłym także dokumentację leczenia pacjenta z przychodni oraz oddziału chorób wewnętrznych miejscowego szpitala, gdzie przebywał były prokurator z powodu postępującej miażdżycy.

Co było przyczyną decyzji prokuratora o powtórным badaniu psychiatrycznym?

Omów psychozy charakterystyczne dla wieku podeszłego.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 2

1. W porze zimowej, około godziny 4.00 nad ranem dyżurnego prokuratora obudził telefon oficera miejskiej komendy policji. Informował on o potrzebie udania się na miejsce pożaru, który jeszcze nie był zgaszony, w toku którego śmierć poniosła co najmniej jedna osoba. Prokurator dopytał się, jak długo jeszcze będzie trwała na miejscu praca jednostek straży pożarnej i czy sprowadzono biegłego z zakresu pożarnictwa. Gdy okazał się, że samo gaszenie potrwa jeszcze około dwóch godzin, a biegłego nie sprowadzono na miejsce, prokurator polecił zabezpieczyć teren przed osobami postronnymi i powiedział, że oględziny przeprowadzi prokurator po rozpoczęciu pracy miejscowej jednostki prokuratury, czyli około godz. 8.00.

Czy prokurator dyżurny miał rację odmawiając przybycia na miejsce pożaru nocą? Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów zasady i specyfikę przeprowadzania oględzin miejsca pożaru.

Czy obecność biegłego z zakresu pożarnictwa jest obowiązkowa na miejscu oględzin pogorzeliska? Uzasadnij swoje stanowisko.

2. Zwłoki Zbigniewa C. znaleziono w jego mieszkaniu. Tkwiący w klatce piersiowej nóż raczej nie pozostawiał wątpliwości co do przyczyny zgonu. Pytany o czas, jaki upłynął od śmierci, lekarz odwrócił zwłoki, dokładnie obejrzał stan pleców denata i ucisnął wiśniową plamę, pomyślał, po czym stwierdził, że minęło około 10 godzin od zgonu.

Na podstawie czego lekarz określił czas zgonu?

Omów mechanizm tworzenia się plam opadowych. Jakie są przyczyny ich powstania?

Jakie czynniki, których istnienie musimy brać pod uwagę wnioskując o czasie zgonu, mogą mieć wpływ na wygląd plam opadowych?

Czy ich umiejscowienie może nam coś powiedzieć o tym, jak doszło do zgonu lub co działo się po zgonie?

Czy plamy opadowe należą do tzw. pewnych zmian pośmiertnych? Uzasadnij swoją odpowiedź.

3. Jan M. przynajmniej raz w tygodniu kierował do prokuratury doniesienia na swojego sąsiada. Jak twierdził, sąsiad od kilku miesięcy prześwietlał go przez ścianę jakimiś dziwnymi promieniami i podtruwał, wpuszczając do mieszkania jakiś gaz, co wyczuł po dziwnym zapachu. Gdy doniesienia te nie odnosiły skutku, zaczął kierować pisma, z których wynikało, że sąsiad oszukuje w rozliczeniach podatkowych, zaprasza do mieszkania małe dziewczynki, z którymi nie wiadomo co robi, zakłóca ciszę nocną i tym podobne. Zniecierpliwiony sąsiad oskarżył Jana M. o bezpodstawne nękanie.

Czy Jan M. cierpiał na jakieś zaburzenia psychiczne, jeżeli tak to na jakie? Uzasadnij szczegółowo swoje stanowisko.

Czy w tej sytuacji odpowie on za swoje czyny?

Jakie pytania powinien zawrzeć prokurator w postanowieniu o powołaniu biegłych w tej sprawie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 3

1. W miejscowości S. doszło do wypadku drogowego, w którym zginęły dwie z jadących samochodem osób, a trzy pozostałe były ciężko ranne. Na miejsce przybyła ekipa policyjna (dwóch funkcjonariuszy tzw. drogówki oraz technik kryminalistyczny), dwa zespoły ratownicze pogotowia ratunkowego oraz ekipa ratunkowa straży pożarnej. Samochodem policyjnym przybył także prokurator.
Omów pierwsze zadania i czynności ekip znajdujących się na miejscu zdarzenia.
Kto kieruje ich pracą?
Jakiego typu oględziny zostaną przeprowadzone na miejscu?
Omów schemat oględzin miejsca wypadku drogowego.
2. Zwłoki Zbigniewa C. znaleziono w jego mieszkaniu. Tkwiący w klatce piersiowej nóż raczej nie pozostawiał wątpliwości co do przyczyny zgonu. Pytany o czas, jaki upłynął od śmierci, lekarz odwrócił zwłoki, dokładnie obejrzał kończyny górne i dolne denata, sprawdził ich ruchliwość (były sztywne) i przełamał prawą rękę w stawie łokciowym. Po pewnym czasie, badając czy stężenie powróciło w stawie stwierdził, że od zgonu minęło około 10 godzin.
Na podstawie czego lekarz określił czas zgonu?
Omów mechanizm powstania stężenia pośmiertnego. Jakie są przyczyny jego powstania?
Jakie reguły dotyczą występowania stężenia pośmiertnego? Co mówiła reguła Nystema? Czy nadal ona obowiązuje?
Czy może dojść do niewykształcenia się stężenia pośmiertnego? Uzasadnij swoją odpowiedź.
Czy stężenie pośmiertne należy do tzw. pewnych zmian pośmiertnych? Uzasadnij swoją odpowiedź.
3. Karol W. został po raz kolejny przyłapany na kradzieży towaru w sklepie samoobsługowym. Zazwyczaj kradł drobne rzeczy, torebkę przypraw, batonik, bułkę. Ponieważ kradł w jednym sklepie osiedlowym, po podsumowaniu ostatniego roku wartość skradzionych przedmiotów urosła do ponad tysiąca złotych. Poza tym właściciel sklepu miał już dość kłopotów sprawianych przez tego jednego klienta. Zawiadomił o tych kradzieżach prokuraturę. Biegli psychiatrzy powołani w sprawie stwierdzili, że sprawca cierpi na zaburzenia popędowe w postaci kleptomanii, jednakże nie orzekli, by powodowało to zniesienie lub zmniejszenie poczytalności sprawcy w sposób znaczny.
Czy zgadzasz się z opinią biegłych? Uzasadnij swoje stanowisko.
Na czym polegają zaburzenia popędowe? Czy są to manie w pojęciu części składowej zespołu maniako-depresyjnego?
Wymień inne rodzaje zaburzeń popędowych i typowe orzeczenia biegłych psychiatrów w takich przypadkach.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 4

1. W miejscowości S. doszło do wypadku drogowego, w którym zginęły dwie z jadących samochodem osób, a trzy pozostałe były ciężko ranne. Na miejsce przybyła ekipa policyjna (dwóch funkcjonariuszy tzw. drogówki oraz technik kryminalistyczny), dwa zespoły ratownicze pogotowia ratunkowego oraz ekipa ratunkowa straży pożarnej. Samochodem policyjnym przybył także prokurator.

Kto w tym przypadku dokonuje oględzin miejsca zdarzenia?

Co to jest „stały punkt odniesienia” i „stała linia odniesienia”, do czego służą?

Jakiego typu pomiary wykonuje się na miejscu wypadku drogowego, jakiego typu ślady i w jaki sposób są najczęściej zabezpieczane?

Wymień typowe załączniki protokołu oględzin miejsca wypadku drogowego, jaka jest ich rola?

2. Zwłoki Janiny F. znaleziono w lesie. Znajdowały się w znacznym stanie rozkładu. Lekarz sądowy wezwany na miejsce rozłożył bezradnie ręce pytany o przypuszczalny czas zgonu. Stwierdził jedynie, że może go podać wyłącznie w przybliżeniu. Poleciał jednakże zebrać żywe owady żerujące na zwłokach, a także pozostałości po wylince i kokonach ze zwłok i ich otoczenia. To być może pomoże w podaniu dokładniejszego czasu zgonu.

Co lekarz sądowy miał na myśli?

Jak nazywa się dział nauki zajmujący się badaniem owadów dla potrzeb organów ścigania? Jakie prawidłowości wykorzystują w tym przypadku biegli?

Omów stadia rozkładu gnilnego zwłok, co jest ich podstawową przyczyną?

Jakie są możliwości diagnostyki sekcyjnej w przypadku zwłok poddanych w dużym stopniu rozkładowi gnilnemu?

3. Jan P. został oskarżony o spowodowanie ciężkich obrażeń ciała u Kamila Z. Będąc pod wpływem alkoholu po prostu pobił pokrzywdzonego, przy czym nie był w stanie podać powodu, dla którego to zrobił. Po pobiciu zapadł w sen i nie pamiętał przebiegu zdarzenia, które odtworzono z relacji świadków. Biegli orzekli, że w czasie zdarzenia Jan P. był niepoczytalny z powodu upojenia na tle patologicznym. Stwierdzono u niego cerebrastenię pourazową (w przeszłości doznał urazu głowy), co w połączeniu ze spożytym alkoholem spowodowało patologiczną reakcję systemu nerwowego. Jan P. nie zmienił jednakże stylu życia. Nie odstawił alkoholu. Jego następną ofiarą był Stanisław C.

Czy zgadzasz się z opinią biegłych?

Omów istotę upojenia na tle patologicznym.

Jak wygląda kwestia odpowiedzialności Jana P. w przypadku pobicia Kamila Z., a jak w przypadku pobicia Stanisława C.? Uzasadnij swoją odpowiedź.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 5

1. W miejscowości S. doszło do wypadku drogowego, w którym zginęły dwie z jadących samochodem osób, a trzy pozostałe były ciężko ranne. Na miejsce przybyła ekipa policyjna (dwóch funkcjonariuszy tzw. drogówki oraz technik kryminalistyczny), dwa zespoły ratownicze pogotowia ratunkowego oraz ekipa ratunkowa straży pożarnej. Samochodem policyjnym przybył także prokurator. Prokurator zarządził sprowadzenie na miejsce wypadku zespołu obrazowania 3D z komendy wojewódzkiej policji.

Na czym polega obrazowanie 3D? Co otrzymujemy w wyniku zastosowania tej metody na miejscu zdarzenia?

W jaki sposób możemy w toku postępowania wykorzystać praktycznie wyniki obrazowania 3D?

Wymień rodzaje zdarzeń, w których zastosowanie tej metody daje najlepsze wyniki, uzasadnij dlaczego tak sądzisz.

2. Zwłoki nieznanej osoby znaleziono w lesie. Znajdowały się w stopniu znacznego rozkładu gnilnego. W kieszeni ubrania znaleziono dowód osobisty na nazwisko Cezarego P., którego zaginięcie zgłoszono miesiąc wcześniej, jednakże lekarz sądowy upierał się, że są to zwłoki raczej kobiety, niż mężczyzny. Pojawił się problem identyfikacji zwłok, a w tym przypadku, ze względu na znaczne zmiany pośmiertne w postaci rozkładu, rozpoznanie przez bliskich na podstawie wyglądu nie wchodziło w rachubę.

Jakie kwestie, jeśli chodzi o identyfikację zwłok muszą zostać w tym przypadku wyjaśnione?

Jakie są możliwości identyfikacji w tym przypadku?

Wskaż metody (co najmniej kilka), jakie mogą zostać wykorzystane do identyfikacji.

Jakie czynności powinien przedsięwziąć prokurator, by zgromadzić materiał potrzebny do identyfikacji?

3. W toku postępowania w sprawie gwałtu pokrzywdzona miała problemy z przypomnieniem sobie pewnych szczegółów zdarzenia. Prokurator postanowił zastosować w takim przypadku tzw. przesłuchanie poznawcze. Najpierw polecił przedstawić pokrzywdzonej przebieg zdarzenia w zaburzonym porządku chronologicznym, to znaczy od końca do początku, a następnie zrelacjonować przebieg zdarzenia z punktu widzenia innej osoby, to jest sprawcy, gdyż zdarzenie miało miejsce w parku i nie ustalono żadnych świadków gwałtu.

Jakie psychologiczne mechanizmy pozyskiwania, retencji i wydobywania śladów pamięciowych wykorzystuje się przy zastosowaniu przesłuchania poznawczego?

Omów pojęcie engramu.

Oceń postępowanie prokuratora z punktu widzenia poprawności stosowania tej metody przesłuchania.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 7

1. Przewodniczący komisji przetargowej w Urzędzie Gminy w G., rozstrzygającej przetarg na remont budynku urzędu, dostał trzy listy z pogrózkami, opisujące szczegółowo, co może spotkać jego i jego rodzinę, jeśli nie rozstrzygnie przetargu „we właściwy sposób”. Powiadomił o tym fakcie policję, dostarczając wszystkie listy. Były to zwykłe pocztowe przesyłki z naklejonym znaczkiem.

Jakiego rodzaju ekspertyzy kryminalistyczne można przeprowadzić w oparciu o dostarczone dowody w postaci listów?

Jakie różnice w rodzajach ekspertyz wystąpią w przypadku, gdy listy te pisane były ręcznie, a jak w przypadku ich stworzenia za pomocą komputera?

Jaka mogła być motywacja autora listów?

2. Podczas remontu starej kamienicy w centrum miasta Z. znaleziono w kącie zawilgoconej piwnicy zwłoki nieznannej kobiety. Zwłoki te zachowały się dość dobrze, podległy bowiem przeobrażeniu. Lekarz sądowy wezwany na miejsce nazwał to „przeobrażeniem tłuszczowo – woskowym” Przypuszczano, że były to zwłoki osiemdziesięcioletniej lokatorki kamienicy, która zaginęła dwa lata temu. Prokurator zdecydował o przeprowadzeniu sekcji zwłok w celu określenia zarówno tożsamości zwłok, jak i przyczyny zgonu.

Jakie warunki muszą zostać spełnione by doszło do przeobrażenia tłuszczowo - woskowego? Jak przebiega ten proces i na czym polega?

Czy jest to przemiana pośmiertna o charakterze rozkładowym, czy utrwalającym?

Opisz wygląd zwłok, które uległy temu przeobrażeniu.

Oceń szanse powodzenia sekcji zwłok, jeśli chodzi o potwierdzenie ich tożsamości oraz przyczyny zgonu. Uzasadnij swoje stanowisko.

3. Dawid B. był upośledzony umysłowo. Iloraz jego inteligencji oscylował wokół 60 stopni w skali Wechslera. Ukończył jedynie szkołę specjalną. Wychowywał się w rodzinie patologicznej, w której często dochodziło do przemocy. Pewnego dnia jego matka broniąc się przed mężem, ugodziła go nożem. Dawid B. był tego jedynym świadkiem. Policjant z góry skreślił go, jako świadka zdarzenia, zdatnego do złożenia zeznań. Prokurator jednakże był przekonany, że Dawid B. może coś wniesić do sprawy.

Czy Dawid B. może zostać świadkiem w tej sprawie? Uzasadnij swoje stanowisko.

Czy w prawie polskim funkcjonuje koncepcja legalnej oceny dowodów, która uzależnia możliwość uzyskania dowodu z zeznań od stanu psychicznego świadka?

Omów możliwości i ograniczenia przesłuchania w charakterze świadka osoby upośledzonej umysłowo. Jaka jest podatność na sugestie osoby ograniczonej umysłowo i w jaki sposób wpływa to na sposób prowadzenia przesłuchania?

Omów sposób przeprowadzenia takiej czynności.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 8

1. Do Urzędu Gminnego w G. dokonano włamania. Sprawca (lub sprawcy) dostali się po linie piorunochronu na wysokość pierwszego piętra i po wybiciu okna weszli do wnętrza – gabinetu kierowniczkii referatu finansowego. Po rozpruciu szafy pancernej skradli z niej kasetkę z pieniędzmi.
Opisz zakres oględzin, jakie muszą zostać przeprowadzone na miejscu zdarzenia. W jakich miejscach i jakich śladów i dowodów należy poszukiwać w toku oględzin? Jaka będzie ich wartość identyfikacyjna? Jakie czynności operacyjno-rozpoznawcze winny zostać podjęte niezwłocznie po wykryciu włamania?
2. Prokurator Rejonowy w K. został wezwany na teren odkrywkowej kopalni torfu. Pracownicy, w pokładach tej kopaliny, odnaleźli dobrze zachowane zwłoki. Prokurator, przybyły z medykiem sądowym, obejrzał znalezisko. Stwierdził, że biorąc pod uwagę strój denata i stan jego zachowania, nie widzi potrzeby prowadzenia na miejscu procesowych oględzin. To raczej robota dla archeologów, powiedział.
Czym kierował się prokurator wypowiadając te słowa? Jakie warunki pozwoliły na zachowanie zwłok w dobrym stanie? Z jakim przeobrażeniem pośmiertnym mamy tu do czynienia? Omów mechanizm jego powstania oraz wygląd zwłok poddanych temu przeobrażeniu. Czy w przypadku sekcjonowania zwłok tego rodzaju możliwe jest określenie przyczyny zgonu na skutek urazu? Uzasadnij swoje stanowisko.
3. Adam C. dopuścił się usiłowania zabójstwa swojej żony. Jak stwierdził, zrobił to w przypływie zazdrości, gdyż żona stale go zdradzała. Miała dopuszczać się zdrad zarówno z listonoszem, jak i właścicielem sklepiu osiedlowego, sąsiadami, a nawet jego kuzynem. Sądził tak, bo była dla nich zaskakująco uprzejma, podczas gdy do męża zwracała się zazwyczaj opryskliwie. Zawsze wychodząc z domu robiła sobie makijaż i stroiła się. Jak sądził Adam C., robiła to po to, by zdobywać kolejnych mężczyzn. Z danych zebranych w sprawie wynikało, iż żona podejrzanego była o kilka lat starsza od mężczyzn podejrzewanych przez męża, a wszyscy zaprzeczyli, by cokolwiek ich z nią łączyło, oprócz zwykłej znajomości. Natomiast podejrzanym – jej mężem – od kilkunastu lat nadużywa nałogowo alkoholu. Przeprowadzone badanie psychiatryczne wykazało, iż podejrzanym jest zorientowany w czasie, miejscu i otoczeniu, nie wykazuje zmian w intelekcie, nie cierpi na halucynacje.
Czy możliwe jest by cierpiał on na którąś z psychoz alkoholowych, jeżeli tak, to na którą (uzasadnij swoje zdanie)? Jakie znasz rodzaje psychoz alkoholowych? Scharakteryzuj krótko ich objawy. Czy stwierdzenie u podejrzanego psychozy alkoholowej wpływa na jego poczytalność w kontekście brzmienia art. 31 § 3 k.k.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 9

1. Na Komisariat Policji w B. przybyła w środku nocy Halina Z. Oświadczyła, że wracając z popołudniowej zmiany przez miejscowy park została zaczepiona przez dwóch mężczyzn, którzy następnie zgwałcili ją. Miała poszarpaną odzież, liczne zasinienia i kilka ran. Na szyi widoczne były ślady ugryzień
Opisz przebieg oględzin ciała Haliny Z. Jakie ślady i w jaki sposób należy w tym przypadku zabezpieczyć? Jaka jest ich wartość identyfikacyjna?
Kto powinien przeprowadzić te oględziny i kto powinien wziąć w nich udział?
W jaki sposób przeprowadzić przesłuchanie pokrzywdzonej?
2. Stan Jana L., który był ofiarą wypadku drogowego był bardzo ciężki. Wyłącznie aparatura, do której był podłączony, gwarantowała podtrzymanie go przy życiu. W nocy prokuratora dyżurnego zbudził telefon ze szpitala. Poinformowano go, że mózg Jana L. przestał funkcjonować i potrzebna jest jego zgoda na pobranie serca i wątroby denata do przeszczepu. Prokurator zwrócił uwagę dzwoniącemu, że o ile przy Janie L. nie odnaleziono zgody na pobranie organów, zgodę musi wyrazić także ktoś inny. Ponadto, prokurator poddał w wątpliwość, biorąc pod uwagę okoliczności zgonu, czy ofiara może zostać dawcą wątroby.
Czyje zgody i dlaczego, są wymagane przed pobraniem narządów do przeszczepu?
Omów procedurę uznania za zmarłego w tego typu przypadkach, pozwalającą zakwalifikować denata jako dawcę. Jakiego rodzaju badania są w jej trakcie przeprowadzane?
Co miał na myśli prokurator wspominając, że wątroba może nie nadawać się do przeszczepu?
3. Konstanty Z. został oskarżony o pobicie sędziego K. Od blisko 10 lat przebywał w areszcie z powodu toczącego się przeciwko niemu procesu o zabójstwo (chodziło o zabicie współnika w rozbojach i włamaniach, który podejrzany był o „wsypanie” Konstantego Z.). W jego sprawie już dwukrotnie wyrok skazujący był uchylany w II instancji. Przez kilka lat kierował do prokuratury korespondencję, w której zarzucał szeregu osobom popełnienie różnych przestępstw na jego szkodę, w tym wielu prokuratorom i sędziom, którym zarzucał najczęściej popełnienie przestępstw z art. 231 k.k., polegających na „współdziałaniu mafii sądowo-prokuratorskiej” związanych z doniesieniami, jakie z nudów i złośliwości kierował do prokuratury. Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających postępowania kończyły się odmowami wszczęcia śledztwa, które Konstanty Z. zaskarżał. Sąd utrzymywał je w mocy. Po utrzymaniu przez Sąd w mocy kolejnej odmowy wszczęcia, Konstanty Z. wyrwał się konwojentom z ławy oskarżonych i zaczął okładać pięściami sędziego.
Z jakiego rodzaju zaburzeniami mamy do czynienia w przypadku Konstantego Z.?
Omów ich rodzaje.
Czy zaburzenia tego typu są podstawą do kwestionowania poczytalności Konstantego Z. w procesie o pobicie sędziego?
Czy i jak zaburzenia mogą wpłynąć na rozpoznanie przez Sąd sprawy zabójstwa dokonanego przez Konstantego Z. sprzed dziesięciu lat?
Jakie kroki można podjąć w stosunku do Konstantego Z. w zależności od opinii biegłych?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 10

1. Cezary H., osiemnastoletni były ministrant, zgłosił fakt molestowania go przez księdza miejscowej parafii w czasie, gdy nie miał jeszcze skończonych 15 lat. Twierdził, że próbował wówczas porozmawiać o tym z rodzicami, ale ojciec powiedział, żeby „się zamknął, bo ksiądz nic złego nie mógł mu zrobić”. Dlatego zgłasza to dopiero, gdy stał się pełnoletni. Dostarczył ponadto wydruki korespondencji mailowej z księdzem i otrzymywanych od niego smsów. Po pobieżnym przesłuchaniu został poinformowany, że czeka go jeszcze ponowne dokładne przesłuchanie w tzw. niebieskim pokoju. Pełnomocnik Cezarego H. zaoponował, stwierdzając, że świadek jest pełnoletni. Policjant stwierdził, że powodem tego przesłuchania jest fakt, iż do przestępstwa doszło, gdy pokrzywdzony nie miał skończonych 15 lat.

Jakie czynności dowodowe należy przeprowadzić w sprawie?

Czy dostarczone przez pokrzywdzonego materiały są pełnoprawnym dowodem, który nie wymaga weryfikacji? Jeżeli nie to jak tej weryfikacji dokonać?

Kto ma rację w sporze o przesłuchanie w tzw. niebieskim pokoju?

2. Prokurator, zlecił wykonanie sekcji mężczyzny, którego zwłoki odnaleziono w mieszkaniu. Prokuratora powiadomił o tym dyżurny oficer policji. Wezwania dokonała sąsiadka z dołu, zaniepokojona hałasem dochodzącym z mieszkania powyżej. Co prawda odgłosy kłótni małżeńskich dochodziły z tego mieszkania bardzo często, jednakże tym razem było naprawdę głośno, a po tym, gdy sąsiadka usłyszała jakby łomot, wszystko ucichło. Patrol zastał otwarte drzwi mieszkania. Pozostałych domowników nie było w mieszkaniu. Po dokonaniu oględzin, zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej, celem dokonania sekcji zwłok. Następnego dnia u prokuratora zjawiła się żona denata, prosząc o odstąpienie od sekcji i podając, że mąż od dawna miał chore serce i to było zapewne przyczyną jego zgonu. Prokurator odmówił.

Czy zachowanie prokuratora było zasadne? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Jakie są podstawy prawne i faktyczne medyczno-sądowej sekcji zwłok. Kto bierze w niej udział, kto ją przeprowadza?

Opisz przebieg typowej sekcji zwłok.

Jakie są typowe przyczyny odstąpienia od przeprowadzenia sekcji?

3. Leon C. dopuścił się rozboju na nieletnim, kradnąc mu telefon komórkowy, który chciał sprzedać, aby uzyskać pieniądze na zakup narkotyku. Z wywiadu wynikało, iż rodzina zauważyła u niego osłabienie więzi uczuciowych oraz tendencję do zachowań agresywnych. Czasem jednakże stawał się nienaturalnie ożywiony, rozmowny, pełen planów. Jednocześnie bardzo ostatnio schudł. Lekarze w toku badań stwierdzili u niego owrzodzenie przegrody nosowej.

Czy istnieją podstawy do poddania Leona C. badaniom sądowo-psychiatrycznym? Uzasadnij swoją wypowiedź.

Z uzależnieniem od jakiego rodzaju narkotyków mamy do czynienia w przypadku Leona C? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Czy Leon C. odpowie za swój czyn? Jak uzależnienie od narkotyków wpływa na kwestię odpowiedzialności karnej?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 11

1. Rodzice trojga dzieci uczęszczających do szóstej klasy szkoły podstawowej nr 5 w D. zawiadomili policję o fakcie molestowania seksualnego ich synów przez nauczyciela wychowania fizycznego. Prokurator stwierdził, że niezbędne będzie przesłuchanie dzieci w tzw. niebieskim pokoju.

Omów podstawy prawne i zasady przesłuchania dziecka molestowanego w toku postępowania przygotowawczego. Opisz jakie czynności o charakterze organizacyjnym należy przeprowadzić w celu sprawnego zorganizowania takiego przesłuchania.

Jaki jest cel tego przesłuchania, dlaczego nie może go zastąpić zwyczajne przesłuchanie dziecka na sali sądowej podczas rozprawy?

Kto przeprowadza to przesłuchanie, kto powinien wziąć w nim udział?

W jaki sposób dokumentuje się to przesłuchanie?

Co powinno być niezbędnym załącznikiem do protokołu tego przesłuchania?

2. Zwłoki Zenona T. odnalazła jego żona w godzinę po zakończeniu przyjęcia imieninowego. Zenon T., wiceprezes dużej spółki, był podejrzanym o działanie w grupie przestępczej, w skład której wchodziły także inne osoby z zarządu, a która wyprowadziła część majątku spółki. Osoby te były obecne na imieninach. Z jednej więc strony Zenonowi T. groziła odpowiedzialność karna i utrata jego własnego majątku, z drugiej natomiast współnicy mogli obawiać się jego wyjaśnień, o ile poszedłby na współpracę z prokuraturą. W chwili wyjścia gości Zenon T. jeszcze żył. W chwili oględzin na jego ciele nie stwierdzono widocznych obrażeń. Prokurator kierujący oględzinami stwierdził, że albo serce Zenona T. nie wytrzymało, albo odebrał sobie życie, albo ktoś z gości w tym mu pomógł. Podejrzewał otrucie.

Omów przebieg sekcji zwłok w przypadku podejrzenia otrucia.

Jakie próbki, jakich narządów i w jakiej ilości należy w tym przypadku zabezpieczyć?

Jakim badaniom należy poddać pobrane próbki?

Wymień przykładowe objawy, jakie można zauważyć w toku oględzin i podczas sekcji zwłok, charakterystyczne dla różnych trucizn.

3. Karol J., student matematyki, dotąd systematyczny, zawsze dobrze przygotowany do zajęć i wręcz przesadnie dbający o higienę zaczął opuszczać zajęcia, gdyż, jak stwierdził, są nudne i niczego go nie uczą. Jednocześnie zaniedbał życie codzienne. Nie dojadł, przestał się myć, prawie nie wychodził z domu. Jednocześnie cały czas, jak twierdził, pracuje nad rozwiązaniem dotąd nierozwiązanego równania, co uczyni go najlepszym żyjącym matematykiem na świecie. Pewnego dnia pobił matkę, którą do tej pory ubóstwiał, gdyż w czasie jego pobytu w łazience zaczęła czytać jego zapiski. Jak stwierdziła w czasie przesłuchania, a sama była również matematyczką, był to stek bzdur bez żadnego związku. W toku postępowania prowadzonego o pobicie zdecydowano o umieszczeniu go w szpitalu psychiatrycznym, a prokurator powołał biegłych lekarzy psychiatrów.

Z jaką chorobą możemy mieć do czynienia? Omów jej objawy osiowe i dodatkowe.

Co to jest paragnomen, wskaż go w tym przypadku.

Czy choroba ta będzie miała wpływ na odpowiedzialność karną podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 12

1. Joanna Z. powiadomiła policję o uprowadzeniu jej 6-letniej córki i dwóch telefonicznych informacjach przekazanych przez rzekomych porywaczy, z żądaniem okupu w wysokości 100.000 zł i jednoczesną groźbą zabicia dziewczynki w przypadku jego niespełnienia. Wobec bezskuteczności wszelkich działań zmierzających do ujawnienia sprawców przestępstwa i ustalenia miejsca przetrzymywania dziecka uzgodniono z jego matką, że ta zgodzi się na złożenie w wyznaczonym przez porywaczy miejscu żadanego okupu. Policja przygotowała w tym miejscu zasadzkę. Porywacze okazali się jednak sprytniejsi i dezorientując policjantów podjęli pozostawioną w umówionym miejscu gotówkę i zbiegli. Dziecka jednak nie zwrócili i od tego czasu nie podejmowali żadnych prób kontaktu z jego matką. Jedynym śladem jakim dysponowała policja były termogramy obejmujących okup wykonane kamerą termowizyjną zainstalowaną w pobliżu tego miejsca.

Jakie są możliwości wykorzystania tych termogramów do badań identyfikacyjnych? Jakie zjawiska fizyczne są w tym przypadku wykorzystywane i w jakim zakresie? Podaj przykłady co najmniej 5 działań kryminalistyczno-wykrywczych, w których może być wykorzystywana termowizja.

2. Ciało Haliny N. znaleziono w podmiejskim lesie. Po dokonaniu pobieżnych oględzin lekarz sądowy stwierdził, że prawdopodobnie została ona zgwałcona i uduszona. O duszeniu mogły świadczyć liczne wybroczyny krwawe w spojówkach. Ale lekarz odłożył ostateczne określenie przyczyny zgonu do czasu wykonania sekcji.

Jak nazywają się te wybroczyny i jaki jest mechanizm ich powstania.

Dla jakich przyczyn zgonu są one charakterystyczne?

Omów specyfikę sekcji zwłok osoby zmarłej na skutek zagardlenia, w szczególności omów sposób sekcjonowania szyi, ślady jakie można w ten sposób ujawnić i wnioski, jakie w oparciu o wyniki sekcji można wyciągnąć.

3. Andrzej D. oskarżony został o znęcanie się nad rodziną. Z informacji uzyskanych w toku śledztwa wynikało, że był troskliwym mężem i ojcem, wręcz przykładowym, ale wszystko zmieniło się gdy doznał, w wyniku wypadku w pracy, urazu czaszki ze złamaniem pokrywy w okolicach czołowych. Od tego czasu okresowo cierpiał na zawroty głowy i szumy w głowie. Później objawy te przeminęły, jednakże chory, dotychczas zachowujący się normalnie, zaczął lekceważyć obowiązki zawodowe, a w domu był drażliwy, wybuchowy, zazdrosny, zaczął coraz częściej sięgać po alkohol, po którym te negatywne objawy jeszcze się nasilały. EEG wykonane w toku badań psychiatryczno-sądowych dało zapis patologiczny

Jakiego rodzaju zaburzenia mogły dotknąć Andrzeja D.?

Czy będą one miały wpływ na odpowiedzialność karną za przestępstwo, jakiego się dopuścił?

Czy znasz inne rodzaje zaburzeń psychicznych na tle pourazowym.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 13

1. W trakcie oględzin miejsca wybuchu, który nastąpił na klatce schodowej przed drzwiami do mieszkania jednego z szefów zorganizowanej grupy przestępczej trudniącej się przede wszystkim wymuszaniem haraczy oraz kradzieżą samochodów i ich przerzutem za wschodnią granicę kraju, ujawniono m.in.: wyrwę w podłożu z jego rozdrobnieniem, wyburzenie do środka elementów konstrukcyjnych w postaci ścian działowych, wyrwanie drzwi do wszystkich mieszkań na kondygnacji, na której nastąpił wybuch oraz okien do wnętrza pomieszczeń przylegających do klatki schodowej, a także przesunięcie mebli i innych przedmiotów znajdujących się w tych pomieszczeniach.

Na jaki rodzaj wybuchu mogą wskazywać opisane uszkodzenia?

Wskaż jakich śladów i dowodów należy poszukiwać na miejscu wybuchu tego typu.

Czy na podstawie zabezpieczonych śladów i dowodów (jakich?) można bezpośrednio określić jego pochodzenie i moc użytego materiału wybuchowego?

Czy na podstawie zabezpieczonych śladów i dowodów (jakich?) można bezpośrednio określić prawdopodobny sposób jego odpalenia?

2. Prokurator przybyły na miejsce przyglądał się pracy lekarza, dokonującego oględzin zwłok. Lekarz długo badał wczesne znamiona śmierci, nie mogąc podać czasu zgonu. Coś tu się nie zgadza, stwierdził. Zwłoki prawdopodobnie były przechowywane przez jakiś czas w innych warunkach, niż panujące w miejscu oględzin. Wysycenie płam opadowych nie koreluje bowiem zarówno ze stężeniem pośmiertnym, po jego przełamaniu, jak i temperaturą zwłok.

Opisz korelację stężenia pośmiertnego, wysycenia płam opadowych i oziębienia pośmiertnego.

Jaki wpływ na tempo przebiegu oziębienia pośmiertnego ma sposób przechowywania zwłok po śmierci?

Podaj przyczyny wpływające zarówno na przyspieszenie, jak i opóźnienie przebiegu oziębienia pośmiertnego.

3. Gdy Marta P. wróciła ze szpitala do domu z nowonarodzonym dzieckiem, jej mąż zauważył, że nie chce się nim zajmować. Musiał przypominać jej o karmieniu dziecka, sam je mył i przewijał, bo żona nie miała na to ochoty. Cały czas, jak potem zeznał, była jakby oziębiała. Zaniebagała także opiekę nad starszym dzieckiem, które do tej pory bardzo kochała i troszczyła się o nie. Gdy mąż wrócił z pracy tydzień po powrocie żony ze szpitala, zastał ją w kuchni, z podciętymi naczyniami krwionośnymi, dającą nikłe oznaki życia. Dziecko leżało w swoim łóżeczku, martwe. Starszy trzyletni syn leżał martwy w swoim łóżku. Jak później określili biegli, dzieci zostały uduszone poduszką.

Czy zachowanie Marty P. wskazuje na zabójstwo dziecka w okresie porodu i pod wpływem jego przebiegu, czy na depresję poporodową? Uzasadnij swoje stanowisko.

Kto będzie miał w tym zakresie głos decydujący?

Jak wygląda kwestia odpowiedzialności karnej w jednym, a jak w drugim wypadku?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 14

1. W związku z zasadniczymi różnicami w opiniach biegłych z zakresu techniki ruchu drogowego dotyczącymi przebiegu wypadku komunikacyjnego i udziału w nim pojazdów prowadzonych przez Jana K. i Stanisława W. oraz zachowania kierowców, prokurator podjął decyzję o skonfrontowaniu tych biegłych. Z analizy przeprowadzonych przez wspomnianych biegłych ekspertyz można wyciągnąć wniosek, że dysponowali oni nie w pełni jednakowym materiałem badawczym, stosowali różne metody badawcze oraz wykorzystywali różne urządzenia techniczne do ich przeprowadzania.
Czy prokurator podjął słuszną decyzję i dlaczego, czy też powinien zarządzić przeprowadzenie innej czynności w celu wyjaśnienia różnic, a nawet sprzeczności w opiniach?
Czy możliwe jest w trakcie takiej konfrontacji porozumiewanie się ekspertów między sobą i wzajemne zadawanie sobie pytań?
Czy w wyjątkowych wypadkach można prowadzić konfrontację więcej niż dwóch podmiotów? Uzasadnij swoje stanowisko.
Czy przy istnieniu wyraźnych sprzeczności w opiniach jedynie pisemnych dopuszczalne jest prowadzenie konfrontacji bez uprzedniego oddzielnego przesłuchania ich autorów?
2. Marta D. została przez rodzinę znaleziona martwa w łóżku. Na jej ciele nie było widocznych śladów obrażeń, jedynie na prześcieradle widoczna była plama krwi. Z rozpytania rodziny wynikało, że była gdzieś wieczorem, a po powrocie zaraz położyła się spać. Dopiero podczas szczegółowych przesłuchań na następny dzień, siostra zmarłej wyznała, że Marta D. była prawdopodobnie w ciąży, której nie chciała. Prokurator natychmiast zadzwonił do zakładu medycyny sądowej. Z ulgą stwierdził, że nie przystąpiono jeszcze do sekcji zwłok. Poinformował natomiast lekarza o poczynionych ustaleniach.
Omów specyfikę sekcji zwłok osoby zmarłej po nielegalnym zabiegu przerwania ciąży.
Jakie komplikacje mogą grozić w takim przypadku?
Na czym polega badanie, które może potwierdzić przypuszczenie prokuratora co do przyczyny zgonu? Jaki jest mechanizm zgonu w takim przypadku?
Dlaczego prokurator obawiał się, że w chwili powzięcia wiadomości o przyczynie zgonu sekcja już trwała?
Wymień przypadki innych obrażeń, które mogą dać podobny efekt.
3. Iwona Z. została oskarżona o oszustwo. Zaciągnęła szereg pożyczek u znajomych, których nie oddawała. Wszystkie pieniądze przeznaczyła na środki czystości. W toku postępowania stwierdzono, że kilkakrotnie myła codziennie mieszkanie, większość sprzętów była w białym kolorze, bo jak stwierdziła, na białym najlepiej widać brud. Nosila wyłącznie białe ubrania, które kupowała w dużych ilościach, gdyż stare najczęściej wyrzucała, jako zbyt brudne, by nadawały się do prania.
Jakiego typu zaburzenia stwierdzono u Iwony Z.?
Czym zaburzenia te charakteryzują się (ponad to, co podano w kazusie)?
Czy zaburzenia stwierdzone u Iwony Z. są podstawą do orzeczenia jej niepoczytalności bądź poczytalności ograniczonej? Uzasadnij swoje zdanie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 16

1. Zwłoki Jana C. znaleźli sąsiedzi, zaniepokojeni brakiem odgłosów dochodzących z jego mieszkania oraz uchylonymi drzwiami wejściowymi. Ekipa policyjna po dotarciu na miejsce zastała w mieszkaniu ślady libacji w postaci dwóch pustych butelek po wódce, trzech kieliszków, talerza z jedną nadgryzioną kanapką i nadgryzionego jabłka. Na stole stały także dwie szklanki i do połowy pełna butelka napoju gazowanego. Jan C. zmarł na skutek ugodzenia nożem, który tkwił jeszcze w jego piersi. Miał on niewielu znajomych, ale żaden z nich nie przyznawał się do uczestnictwa w przyjęciu.

Które przedmioty ze znalezionych na miejscu winny zostać poddane kryminalistycznym badaniom?

Jakie ślady i za pomocą jakich metod możemy ujawnić na przedmiotach znalezionych w mieszkaniu Jana C.?

Czy i w jaki sposób możemy dokonać identyfikacji osób, które pozostawiły ślady na miejscu zabójstwa?

2. W miejscowości S. doszło do wypadku drogowego, w którym zginęły dwie z jadących samochodem osób, a trzy pozostałe były ciężko ranne. Na miejsce przybyła ekipa policyjna (dwóch funkcjonariuszy tzw. drogówki oraz technik kryminalistyczny) dwa zespoły ratownicze pogotowia ratunkowego oraz ekipa ratunkowa straży pożarnej. Samochodem policyjnym przybył także prokurator. Trwająca akcja ratunkowa uniemożliwiała określenie, kto kierował samochodem, a także który z pasażerów siedział na jakim miejscu. Prokurator stwierdził, że pomocne tu będą dopiero szczegółowe oględziny ciała ofiar, a także oględziny i sekcja zwłok ofiar śmiertelnych.

Omów przebieg sekcji zwłok ofiar wypadków drogowych.

O jakiego typu badania należy rozszerzyć zakres sekcji?

Jakie obrażenia ciała mogą pomóc nam w określeniu miejsc zajmowanych w samochodzie przez ofiary wypadku?

3. Sędzia w stanie spoczynku, Daniela D. była coraz bardziej uciążliwa dla sąsiadów. Początkowo posuwała się jedynie do złośliwości, zatykając im zamki bądź wysypując śmieci pod drzwi, potem posunęła się do kierowania wobec nich gróźb karalnych, wreszcie zaczęła pisać do różnych organów doniesienia, które okazały się bezpodstawne. Sąsiedzi skierowali do Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego w B. zawiadomienie o uchybieniu przez Danielę D. godności sędziego w stanie spoczynku. Prowadząc postępowanie dyscyplinarne Rzecznik dokonał analizy listownych gróźb autorstwa Danieli D. i stwierdził, że ma do czynienia także z popełnieniem przestępstwa. Odpisy listów, potwierdzone za zgodność, przesłał do prokuratury, gdzie wszczęto śledztwo.

Czy Daniela D. cierpi na jakąś chorobę psychiczną?

Jeżeli tak, jakie są jej objawy?

Czy można wyłącznie na podstawie materiałów przesłanych przez Rzecznika przedstawić jej zarzut popełnienia przestępstwa kierowania gróźb karalnych?

Oceń jej odpowiedzialność karnoprawną w kontekście treści art. 31 k.k.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 18

1. Podczas oględzin miejsca zabójstwa, które miało miejsce w czasie libacji, ujawniono na stole szklanki, kieliszki oraz kanapki, w tym jedną nadgryzioną. Z zabezpieczonych na miejscu dowodów przekazano do badań daktyloskopijnych szklanki i kieliszki oraz butelkę z pozostałością alkoholu. Pominęto dwie butelki walające się na podłodze. Wygląd stołu i znajdujących się na nim przedmiotów utrwalono na fotografiach. Kanapkami funkcjonariusz nakarmił psa nieżywego właściciela mieszkania.

Jakiego rodzaju dowody utracono?

Jakie badania należało przeprowadzić wykorzystując wszystkie dowody, także te utracone?

Jaką wartość identyfikacyjną mają badania, które można by przeprowadzić, a których nie przeprowadzono?

2. Średniowiecze i okres Renesansu uchodzą za złoty wiek trucizn, które stosowane były nie tylko na dworach, w celu zapewnienia sobie sukcesji, ale i wśród mieszczaństwa, najczęściej w celu pozbycia się małżonka (rozwodów wówczas nie było) albo usunięcia zbyt wielu spadkobierców. Jedną z bardziej podstępnych metod było nasycenie knotów świec arszemikiem. Osoba czytająca przy świetle wdychała jednocześnie opary arszeniku wydobywające się z knotu świecy pod wpływem jej ciepła. Jest to jeden z nielicznych przypadków negatywnego wpływu czytelnictwa na długość życia.

Jakiego rodzaju trucizną jest arszenik, omów jego działanie.

Omów drogi intoksykacji, z jaką drogą mamy w tym przypadku do czynienia?

Wskaż w jakim przypadku, na skutek nieprawidłowego podania trucizny, może nie dojść do zatrucia (niewłaściwa droga intoksykacji).

3. Grzegorz S., był podejrzany o dokonanie zabójstwa swoich rodziców. Jak wyjaśnił, zagrażali oni jego życiu. Od kilku lat Grzegorz S. leczony był w poradni psychiatrycznej z powodu schizofrenii. Zdaniem lekarza prowadzącego nie stanowił on zagrożenia, pod warunkiem systematycznego zażywania leków. Prokurator zmuszony był powołać biegłych lekarzy psychiatrów, celem wypowiedzenia się w kwestii poczytalności podejrzanego. Postanowił jednak, że w ramach opinii wezwie biegłych do udziału w przesłuchaniu podejrzanego, celem dokonania także oceny jego wyjaśnień. obrońca podejrzanego zakwestionował tę decyzję. Stwierdził, że czym innym jest ocena stanu zdrowia psychicznego, a czym innym ocena wyjaśnień. Ponadto, jak stwierdził obrońca, do oceny treści wyjaśnień powołuje się jednego, a nie dwóch biegłych, a ze względu na odmienny zakres tej opinii w porównaniu z opinią dotyczącą poczytalności, powinien zostać powołany do udziału w przesłuchaniu odrębny biegły.

Oceń decyzję prokuratora oraz argumenty obrońcy.

Kto w tym sporze ma rację. Uzasadnij swoje zdanie.

Czy ocena wyjaśnień może być częścią opinii dotyczącej poczytalności, czy przedmiotem odrębnej opinii?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 19

1. Do sklepu jubilerskiego w Z. dokonano włamania. Kamery umieszczone na pobliskim banku zarejestrowały dwie osoby wybijające szybę, wchodzące do sklepu i wychodzące po krótkim czasie. Obraz był jednakże na tyle niewyraźny, że nie można było zidentyfikować twarzy tych osób. Policja wytypowała jednakże sprawców, a u jednego z nich, w trakcie przeszukania, znaleziono dwie ze skradzionych kilkunastu sztuk biżuterii. Na jego dresie ujawniono drobiny szkła.

Jakie badania identyfikacyjne można przeprowadzić w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody rzeczowe?

Jaką będą miały wartość identyfikacyjną?

W jaki sposób można wykorzystać nagranie z kamery banku?

Jakiego rodzaju ekspertyzę można wykonać w oparciu o nagrania, na czym ona polega?

2. W czasie sekcji zwłok ofiary napadu, która zginęła od ciosu w głowę narzędziem tępokrawędzistym, po odsłonięciu kości czaszki, lekarz stwierdził, że zadano co najmniej trzy ciosy. Po otwarciu czaszki dodał, że dwa z nich mogły być śmiertelne.

W oparciu o jakie obrażenia czaszki lekarz ustalił ilość ciosów?

Omów wygląd i elementy tego typu obrażeń.

Czy w oparciu o te stwierdzenia możemy wskazać kolejność zadawanych ciosów?

Uzasadnij swoją odpowiedź.

Co bywa typową przyczyną zgonu w tego typu przypadkach i dlaczego lekarz potwierdził, który z ciosów mógł być śmiertelny dopiero po otwarciu czaszki?

3. Patryk K. oskarżony został o cztery zabójstwa kobiet na tle seksualnym. Swoich czynów nie planował, wykorzystywał nadarzającą się okazję. Często zabierał „trofea” – części ciała ofiar, np. palce, które po pewnym czasie zakopywał, nawet w grobach ofiar lub obok nich, jeżeli dowiedział się gdzie zostały pochowane. Swoich ofiar nie gwałcił, zadawał im tylko ból, zadrezczając powoli na śmierć. Potem sam się zaspokajał seksualnie nad zwłokami. Był słabo wykształcony, mało zarabiał w pracy, w której był „popychadłem” dla większości pracowników, jeździł starym, zdezelowanym samochodem, o który nie dbał.

Omów typy sprawców zabójstw na tle seksualnym, zorganizowanego i dezorganizowanego.

Do jakiego typu należy Patryk K.? Jakie cechy o tym przesądzają?

Jaka triada zachowań w dzieciństwie łączy zorganizowanych i dezorganizowanych sprawców zabójstw na tle seksualnym?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNĄ SĄDOWĄ

ZESTAW NR 20

1. Podejrzany, przesłuchiwany w sprawie szeregu gwałtów, długo milczał, po czym przyjął taktykę totalnego zaprzeczania. Prokurator wiedział, że ma do czynienia z inteligentnym przeciwnikiem, który zawsze dokładnie planował każde przestępstwo, wybierając wcześniej upatrzoną ofiarę. Dysponował ponadto opiniami: psychiatryczną, psychologiczną i seksuologiczną dotyczącymi podejrzanego, sporządzonymi w wyniku obserwacji, zarządzanej w poprzedniej sprawie, w wyniku której skazano podejrzanego za gwałt na jednej ofierze. Prokurator postanowił zatem, wobec oporu podejrzanego, ujawnić mu wszelkie posiadane przeciwko niemu dowody, zarówno te wynikające z opinii, jak i z badań śladów zabezpieczonych na miejscu zdarzeń.

Jak nazywa się metoda przesłuchania, którą zamierza posłużyć się prokurator?

Na czym ona polega i kiedy powinna być stosowana?

Omów korzyści, jakie może ona przynieść oraz ryzyko, jakie niesie?

W jakich sprawach i sytuacjach nie powinna być stosowana?

2. Funkcjonariusze Policji poddali badaniu aparatem Alcotest 7410 (aparat do wykrywania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, o stosunkowo prostej budowie, tzw. podręczny analizator wydychanego powietrza) sprawcę wypadku drogowego. Badanie, przeprowadzone jeden raz, wykazało 1,0 ‰ zawartości alkoholu we krwi. Sprawca wypadku oświadczył, że na kilka minut przed przyjazdem funkcjonariuszy na miejsce zdarzenia wypił, ze zdenerwowania, łyk alkoholu z butelki, którą miał w samochodzie. Upór sprawcy wypadku spowodował, iż funkcjonariusze, w pół godziny po wypadku, odwieźli go na pogotowie ratunkowe, w celu pobrania krwi do badań na zawartość alkoholu. Krew pobrano także tylko jeden raz. Wynik badania laboratoryjnego określił zawartość alkoholu we krwi sprawcy na 0,30 ‰.

Czy potrafisz wyjaśnić tę sprzeczność w pomiarach?

Czy w tej sprawie funkcjonariusze podjęli prawidłową decyzję?

Jeżeli nie, to jaki winien być tryb postępowania w takich wypadkach?

Czy w celu określenia stężenia alkoholu we krwi sprawcy wypadku należy zasięgnąć opinii biegłego? Jeżeli tak, to jakiego?

3. Roman G., zawodowy kierowca, spowodował wypadek drogowy. Był doświadczonym kierowcą, prawo jazdy posiadał od 30 lat i nie spowodował do tej pory żadnej kolizji. Oglądając materiały zabezpieczone na miejscu zdarzenia i zapoznając się z relacjami świadków trudno było oprzeć się wrażeniu, że zachowanie Romana G. jako kierowcy było irracjonalne, a sam wypadek łatwy do uniknięcia. W żaden sposób nie można było racjonalnie wytłumaczyć sobie przyczyn spowodowania wypadku. W tej sytuacji prokurator powołał biegłego psychologa.

W jakim celu został powołany biegły psycholog?

Jakiego rodzaju badania winien on wykonać z udziałem podejrzanego? Omów ich przebieg.

Wymień najbardziej typowe zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu, dotyczące kierowców zawodowych.

Jakie informacje o przebiegu pracy w tym dniu powinien uzyskać psycholog, dysponujący wynikami badań z udziałem podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 21

1. Podejrzany, przesłuchiwany w sprawie szeregu włamań, dokonanych w ramach działalności grupy przestępczej, długo milczał, po czym przyjął taktykę totalnego zaprzeczania. Prokurator wiedział, że ma do czynienia z inteligentnym przeciwnikiem, jednakże, wobec złamania wcześniej dwóch członków grupy, dysponował sporą wiedzą o dokonanych przestępstwach, jak i udziale w nich przesłuchiwanego oraz roli, jaką odgrywał w grupie. Postanowił zatem ujawnić przesłuchiwanemu posiadane przeciwko niemu dowody, poczynając od najmniej kluczowych, po coraz istotniejsze.

Jak nazywa się metoda przesłuchania, którą zamierza posłużyć się prokurator?

Na czym ona polega i kiedy powinna być stosowana?

Omów korzyści, jakie może ona przynieść oraz ryzyko, jakie niesie?

W jakich sprawach i sytuacjach nie powinna być stosowana?

2. Zwłoki Heleny F. znaleziono w jej mieszkaniu. Wszystko wskazywało na napad rabunkowy. Wcześniej sprawca pozbawił Helenę F. życia, uderzając ją kilkakrotnie narzędziem ostrokończystym, przy czym działał jakby chaotycznie, zadając wiele ciosów. Oględziny ciała ujawniły szereg obrażeń, w tym typu obronnego na rękach ofiary. W toku sekcji zwłok sfotografowano kilka śladów narzędzia na przedramionach i w okolicy żeber. Na podstawie innych zebranych w sprawie dowodów wytypowano sprawcę napadu. W jego domu zabezpieczono kilka noży. Prokurator zwrócił się do zakładu medycyny sądowej o identyfikację narzędzia na podstawie ujawnionych ran.

Czy dokonanie takiej identyfikacji jest możliwe w realiach tej sprawy? Uzasadnij swoje zdanie.

Czy możliwa jest identyfikacja noża na podstawie innych śladów, ujawnionych w toku jego oględzin? Jeżeli to tak, jakich oraz na czym ona polega (co należy znaleźć i zbadać, w jaki sposób)?

W jakim przypadku możliwa jest identyfikacja narzędzia działającego na ciało ludzkie?

3. Konstanty Z. został oskarżony o pobicie profesora K. Przez kilka lat kierował do profesora korespondencję, w której przedstawiał projekty skonstruowanego przez siebie perpetuum mobile. Kiedy zniecierpliwiony profesor wreszcie odpisał, iż przedstawione projekty nie mają żadnej wartości, Konstanty Z. udał się na uczelnię, gdzie pobił profesora. Wyjaśnił podczas przesłuchania, że profesor na pewno chciał ukraść jego projekty, by przypisać sobie ich autorstwo.

Z jakiego rodzaju zaburzeniami mamy do czynienia w przypadku Konstantego Z.?

Omów ich rodzaje.

Czy zaburzenia tego typu są podstawą do kwestionowania poczytalności Konstantego Z. w procesie o pobicie profesora?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 22

1. Podejrzany, przesłuchiwany w sprawie zgwałcenia i zabójstwa sąsiadki, długo milczał, po czym przyjął taktykę totalnego zaprzeczania. Prokurator wiedział, że ma do czynienia z przeciwnikiem niezbyt inteligentnym, u którego pobudzenie emocjonalne góruje nad pozostałymi elementami struktury osobowości. Przełożył więc przesłuchanie o jeden dzień, zezwalając w międzyczasie na odbycie widzenia z konkubiną. Uznał, że musi zaryzykować i zmienić front w czasie dalszego przesłuchania, udając współczucie dla sprawcy i przerzucając większość odpowiedzialności za to, co się stało, na prowokacyjne zachowanie ofiary. Zastanawiał się jednak, czy nie lepsze będzie w tym przypadku ujawnienie wszystkich posiadanych w sprawie dowodów, a dysponował wieloma, bezsprzecznie wskazującymi sprawcę.

**Jak nazywają się metody przesłuchania, których zastosowanie rozważa prokurator?
Wobec jakiego typu sprawców można je stosować?**

Która z tych metod będzie skuteczniejsza w tym wypadku. Uzasadnij swoje zdanie.

2. W lesie, opodal miejscowości U., znaleziono zeszkieletowane zwłoki. Przy zwłokach nie było żadnych dokumentów. Ubranie uległo całkowitemu zniszczeniu. Jak wynikało ze wstępnych badań, były to zwłoki młodej kobiety, a w lesie mogły spoczywać od roku do dwóch lat. Postanowiono podjąć próbę identyfikacji zwłok na podstawie badań DNA, ukierunkowując sprawę na możliwość identyfikacji kobiet zaginionych we wzmiankowanym okresie.

Na czym polegają badania DNA?

Jakie są możliwości zawężenia grona osób, które mogą być brane pod uwagę przy wykorzystaniu badań cech morfologicznych szkieletu. O jakie cechy chodzi?

Jakie fragmenty ciała mogły być w tym przypadku najbardziej przydatne do badań DNA?

Jakie jest znaczenie DNA mitochondrialnego w przypadku opisanym w tym kazusie?

3. Stefan J. został oskarżony o ciężkie pobicie. W toku procesu został poddany badaniom przez biegłych lekarzy psychiatrów, którzy stwierdzili przypadek upojenia atypowego, patologicznego, na co wskazywał, zdaniem biegłych, sen terminalny, na jaki zapadł zaraz po pobiciu i niepamięć wsteczna.

Piotr F. został oskarżony o ciężkie pobicie. Po zatrzymaniu został poddany badaniom, które wykazały wysokie stężenie alkoholu w jego krwi. Został zamknięty w celi. Przez godzinę awanturował się krzycząc, w końcu zasnął. Następnego dnia stwierdził, że nic nie pamięta.

Oceń oba te przypadki w kontekście rodzaju upojenia i odpowiedzialności za popełnione przestępstwo.

Czy biegli wydali zasadną opinię? Uzasadnij swoją wypowiedź wskazując, jakie elementy zachowania Stefana J. wskazują na zasadność, bądź niezasadność ich wniosków.

Z jakim typem upojenia mamy do czynienia w przypadku Stefana J.?

Podaj cechy charakterystyczne dla tego typu upojenia, zarówno w sferze psychiki, jak i uzewnętrznienia objawów.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 23

1. Jakub S. i Patryk G. byli sąsiadami. Od lat toczyli spory sąsiedzkie. Jeden z nich skończył się wzajemną szarpaniną, w toku której Jakub S. doznał lekkich obrażeń ciała. Pomówił on ponadto Patryka G. o kierowanie wobec niego gróźb karalnych. Świadcami scysji było dwóch kolejnych sąsiadów, z których jeden złożył zeznania korzystne dla Jakuba S., a drugi dla Patryka G. Funkcjonariusz policji postanowił przeprowadzić konfrontację uczestników scysji. Posadził wszystkich przy jednym stole, wyjął blankiet protokołu i zadał tylko jedno pytanie: „Panowie, jak to było?” po czym oddał głos Patrykowi G. Rozpoczęła się kolejna kłótnia, która o mało co nie przerodziła się w rękoczyn, czemu zapobiegła jedynie stanowcza interwencja funkcjonariusza.

Oceń zasadność decyzji funkcjonariusza. Czy popełnił on jakieś błędy?

Omów zasady przeprowadzania konfrontacji.

Czy istnieje różnica pomiędzy procesowym rozumieniem konfrontacji i jej celem wskazanym w Kodeksie postępowania karnego, a jej znaczeniem i celem kryminalistycznym?

2. W lesie znaleziono zwłoki młodego mężczyzny. Został on zastrzelony. Po dokonaniu szeregu sprawdzeń okazało się, że był to Jarosław K. lub Piotr K., od dawna poszukiwani listem gończym, zawodowi przestępcy. Problem z identyfikacją tych konkretnych zwłok polegał na tym, że Jarosław i Piotr K., jako bliźniacy, byli do siebie podobni w takim stopniu, że nawet znajomi mieli problemy z ich rozpoznaniem. Wobec tego badania DNA także nie wchodziły w rachubę, bo na ich podstawie nie można było określić, zwłoki którego mężczyzny zostały znalezione. Ich DNA, jako bliźniaków jednojajowych, było takie samo.

Jakie inne możliwości identyfikacji można wykorzystać w tym przypadku? Omów kilka z nich, podając na czym polegają.

Jak należy przygotować się do takich sposobów identyfikacji, jaki materiał należy zgromadzić?

3. Prokurator, w toku postępowania o zabójstwo, poddał podejrzanego Jakuba Z. badaniom przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Biegli, w wyniku badania ambulatoryjnego stwierdzili, że nie są w stanie jednoznacznie wypowiedzieć się w kwestii poczytalności podejrzanego i zawnieśli o przeprowadzenie czterotygodniowej obserwacji w szpitalu psychiatrycznym w Z. Prokurator stwierdził, że potrzebna byłaby w sprawie także opinia psychologa, o co zwrócił się do Sądu kierując wniosek w przedmiocie obserwacji psychiatrycznej. Sąd skierował Jakuba Z. na obserwację na oddział psychiatryczny aresztu śledczego w W. na okres czterech tygodni, nie wypowiadając się na temat psychologa, gdyż nie wnioskowali o to biegli.

Czy w tej sprawie popełniono jakieś błędy? Jeżeli tak omów je i wskaż sposoby ich naprawy.

Czy wobec braku wniosku biegłych, przed umieszczeniem Jakuba Z. na obserwacji, należy przeprowadzić ponowne badanie z udziałem psychologa?

Omów treść wniosku, jaki należałoby sporządzić w tej sprawie.

Czy obserwacja psychiatryczna może być stosowana w każdym przypadku, gdy biegli zawnieśli o jej przeprowadzenie?

Jaki Sąd jest właściwy do wydania decyzji w tej sprawie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 24

1. W toku postępowania, dotyczącego pobicia angielskiego turysty przez jego kolegę z grupy, po wspólnym zakrapianym wieczorze w jednym z barów, przesłuchano obu Anglików. Funkcjonariusz zrezygnował ze sprowadzenia tłumacza, gdyż, jak twierdził, sam biegle mówił po angielsku. W toku procesu pokrzywdzony po odczytaniu i przetłumaczeniu mu zeznań stwierdził, że nie zeznawał tak w sprawie, a na pewno nie obciążał w zeznaniach podejrzanego. Oświadczył że na pewno nieprawidłowo przetłumaczono jego zeznania.

Jaki błąd popełnił funkcjonariusz? Czy obecność tłumacza była potrzebna i dlaczego?

Jak w prosty sposób można zapobiec takiej sytuacji, gdy przesłuchany, posługujący się obcym językiem, kwestionuje treść przesłuchania?

Omów zasady przeprowadzania przesłuchania z udziałem tłumacza z języka obcego.

2. Zwłoki Jana K. znaleziono rankiem, leżące na poboczu szosy. Miał liczne obrażenia, wskazujące na udział w wypadku drogowym. Prokurator sądził, że został potrącony przez jadący samochód. Stało się to prawdopodobnie nocą, a ciemny ubiór denata i brak elementów odblaskowych mogły utrudnić zauważenie go przez jadący samochód. Swoimi przypuszczeniami podzielił się przed sekcją zwłok z lekarzem, który miał ją wykonać. Ten, po wstępnych oględzinach stwierdził, że trzeba będzie zweryfikować wersję prokuratora, gdyż obrażenia wskazują na inny przebieg wypadku. Tu lekarz wskazał na dolną kończynę denata i powiedział: ma tu pan, prokuratorze, przypadek powstania obrażeń typu decollement, typowy dla wypadku drogowego innego rodzaju.

Co to jest decollement i w jaki sposób jest powodowany.

Dla jakiego rodzaju wypadków jest charakterystyczny?

Jakich innych obrażeń należy poszukiwać na ciele denata?

Dlaczego zatem denat został znaleziony na poboczu?

3. Pomiędzy nastoletnią Karoliną N., a jej matką od jakiegoś czasu narastał konflikt. Karolina N. była wychowywana samotnie przez matkę, znaną dziennikarkę telewizyjną. Matkę widywała rzadko, to na nią spadł obowiązek utrzymania porządku w domu i sporządzania posiłków, matka bowiem była cały czas zajęta robieniem kariery. W rzadkich chwilach, które spędzały razem, była przez matkę szykanowana, za źle zrobione porządki, kiepski obiad i kłopoty w szkole. Wiedząc, że w najbliższym czasie matka będzie miała wolny weekend, Karolina N. zaplanowała dla niej niespodziankę w postaci wspólnej wycieczki za miasto. Matka dziewczyny wstała w złym humorze i oświadczyła, że dzisiaj robią pranie i generalne porządki. Dziewczyna uderzyła matkę trzymanym w ręce żelazkiem. Gdy ochłonęła, zwłoki poćwiartowała, ułożyła w walizach i rozniosła po śmietnikach na terenie całego miasta. Powołani w toku procesu biegli orzekli działanie Karoliny N. w afekcie.

Czy zgadzasz się z opinią biegłych?

Jakiego rodzaju afektem możemy mieć do czynienia, jeżeli podzielasz opinię biegłych?

Zdefiniuj pojęcia „dolus repentinus” i „dolus praemeditatus”.

Czy afekt winien dotyczyć wyłącznie zabójstwa, czy też zabójstwa i profanacji zwłok?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 25

1. W toku postępowania przesłuchano w charakterze świadka Pawła K., osobę głuchoniemą. Wobec kłopotów ze znalezieniem tłumacza z języka migowego funkcjonariusz postanowił przeprowadzić przesłuchanie wyłącznie w formie pisemnej. Podał przesłuchiwanemu pytania napisane na kartce, po czym przepisywał do protokołu odpowiedzi, jakie pisemnie formułował przesłuchiwany.

Czy przesłuchanie to zostało przeprowadzone prawidłowo? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Omów zasady przeprowadzania przesłuchania z udziałem tłumacza z języka migowego.

W jaki sposób można dodatkowo utrzymywać przebieg przesłuchania osoby głuchoniemej?

2. W wyniku wypadku drogowego pasażer jadący obok kierowcy zginął, a kierowca doznał poważnych obrażeń ciała. Wszystko wskazywało na to, że nie zapięli oni pasów bezpieczeństwa. W czasie sekcji zwłok pasażera prokurator zauważył liczne wybroczyny krwawe w okolicy potylicznej głowy. Zdziwiony zapytał lekarza, czy to możliwe, by ktoś jeszcze jechał samochodem na tylnym siedzeniu i wyszedł z wypadku bez obrażeń. W głowie prokuratora zaświtała bowiem nowa wersja przebiegu wypadku: ktoś zadaje ciosy w tył głowy kierowcy i pasażera, powodując tym samym wypadek, po czym oddala się z jego miejsca. Spokojnie panie prokuratorze, stwierdził lekarz, to typowe obrażenia z przeciwdzierzenia, z francuska zwane contre coup, charakterystyczne dla nagłego urazu głowy godzącego w okolicę czołową.

Opisz mechanizm powstania tych wybroczyn w okolicy potylicznej.

Opisz obrażenia charakterystyczne dla kierowcy i pasażera siedzącego obok, w przypadku uderzenia przodem samochodu w przeszkodę.

Co jest zazwyczaj, w tego typu wypadkach, przyczyną tego, że kierowca przeżył, a pasażer zginął?

3. Bartosz C., zdenerwowany złośliwymi uwagami kolegi, zaczął do bić. Kolega zdziwiony jego zachowaniem śmiał się, gdyż zawsze prawil Bartoszowi C. jakieś złośliwości i nigdy nie spotkał się z taką reakcją. Śmiech wywołał jeszcze większą agresję. Jeden z ciosów doprowadził do przewrócenia się kolegi, który uderzył mocno głową w podłogę. Efektem była jego śmierć. Bartosz C. jakby nic się nie stało, położył się obok i zasnął. Biegli, którzy badali Bartosza C. stwierdzili u niego wystąpienie afektu patologicznego, co było tym bardziej prawdopodobne, iż badanie neurologiczne wykazało istnienie zmian zanikowych w ośrodkowym układzie nerwowym.

Co to jest afekt patologiczny. Opisz jego cechy charakterystyczne.

Czy zmiany zanikowe w ośrodkowym układzie nerwowym mogły samoistnie zdecydować o niepoczytalności Bartosza C.?

Jakie skutki mogą spowodować zmiany zanikowe w ośrodkowym układzie nerwowym: niemożność zrozumienia znaczenia czynu, czy niemożność pokierowania swoim postępowaniem, czy może też żadnego z nich?

Jak będzie kształtowała się odpowiedzialność karna Bartosza C. w kontekście przepisów art. 31 k.k. i art. 148 k.k.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 26

1. Renata K. złożyła zawiadomienie, że została pobita przez znajomego, Rafała J., który usiłował ją także zgwałcić. Po imprezie w klubie w centrum miasta zaproponował jej odwiezienie do domu, jednakże zamiast jechać w kierunku jej mieszkania, wywiózł ją za miasto, do lasu. Gdy usiłowała wezwać pomoc korzystając z telefonu, ten wyrwał jej go z ręki i wyrzucił w krzaki. Renacie K. udało się jednak uciec i wróciła pieszo do domu. Rafał J. zeznał jedynie, że nie wie o co chodzi, gdyż odwiózł koleżankę przed blok, w którym mieszka.
W jaki sposób można zweryfikować obie wersje?
Jakie czynności w tym celu należy wykonać?
Jakie inne dowody należy zabezpieczyć w tej sprawie?
2. Barbarę R. znaleziono martwą za przystankiem autobusowym we wsi, w której mieszkała. Była znana z tego, że nadużywała alkoholu, a dla jego zdobycia gotowa była na wiele, stąd nie miała we wsi dobrej opinii. Wieczorem, gdy widziano ją ostatni raz żywą, włóczyła się po wsi z jakimś „obdartusem” jak stwierdzili to świadkowie, nie był to jednak nikt z miejscowych. Usytuowanie zwłok i rozerwana bielizna, wskazywały także na zgwałcenie. Na całym ciele widniały liczne zasinienia i zadrapania, na szyi ślad po ugryzieniu, a przyczyną śmierci, jak wstępnie orzekł lekarz, była rozległa rana głowy.
Co to są cechy przyżyciowości obrażeń?
Czy w tym przypadku możemy różnicować obrażenia na powstałe za życia i po śmierci?
Opisz obrażenia, charakterystyczne dla zgwałcenia.
Czy wykorzystując wiedzę o cechach przyżyciowości obrażeń można stwierdzić, że Barbarę R. zgwałcono żywą, czy martwą?
3. Paweł J. stanął pod zarzutem uszkodzenia ciała funkcjonariusza Służby Więziennej podczas pobytu w areszcie. Jak tłumaczył zrobił to pod wpływem głosów dochodzących ze ściany, które informowały go, że został uwięziony, a niebawem zostanie pozbawiony życia.
Co było przyczyną zachowania Pawła J.?
Czy wpłynie to w jakikolwiek sposób na jego odpowiedzialność karną za popełniony czyn? Uzasadnij swoją odpowiedź.
Czy objawy, jakie stwierdzono u Pawła J. są charakterystyczne dla psychoz sytuacyjnych, spowodowanych nagłym pozbawieniem wolności (np. zespół Gansera)? Uzasadnij swoją odpowiedź.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 27

1. Starsza pani zmarła na skutek obrażeń odniesionych w wyniku pożaru. Przyczyną pożaru był prawdopodobnie źle wykonany remont instalacji elektrycznej – niechlujne wykonanie przyłączy i zastosowanie kabli o niewłaściwej izolacji, która w przypadku przegrzania instalacji zaczynała płonąć. Kable tego typu nie powinny być stosowane do podłączania urządzeń o dużej mocy, a starsza pani włączała do gniazdka elektryczny grzejnik starego typu, o czym instalator wiedział. Biegły, powołany w sprawie, w celu sporządzenia opinii przeprowadził eksperyment, mający na celu sprawdzenie w jakiej temperaturze dojdzie do przepalenia się kabla tego typu. Wyniki ekspertyzy zostały zakwestionowane przez obrońcę w toku rozprawy. Podkreślił on, że ani podejrzany, ani on, jako obrońca nie zostali powiadomieni o fakcie, miejscu i czasie przeprowadzenia eksperymentu, a tego typu eksperyment jest normalnym eksperymentem procesowym.
Czy obrońca ma rację? Uzasadnij swoje stanowisko.
Omów podobieństwa i różnice między eksperymentem procesowym, a eksperymentem rzeczoznawczym.
Jakie są zasady dotyczące decyzji o przeprowadzeniu, udziału stron, sposobu dokumentowania wyników eksperymentu rzeczoznawczego?
Jakie środki odwoławcze służą stronie, która nie zgadza się z przeprowadzeniem eksperymentu rzeczoznawczego?
2. Zbigniew D. dopuścił się zabójstwa żony. Zwłoki, leżące w mieszkaniu znalazły dzieci po powrocie ze szkoły. W toku oględzin zwłok, z udziałem lekarza sądowego, stwierdzono na ciele denatki liczne podbiegnięcia krwawe, o kolorze żółto-zielonym, rany, pochodzące najpewniej od zadrapań, pokryte zakrzepłą krwią, częściowo zabliźnione. No, to niezłą jatkę urządził jej mąż, stwierdził prokurator. Na pewno, potwierdził lekarz, ale nie w dniu zabójstwa. Te wszystkie obrażenia pochodzą sprzed jakiegoś czasu i nie były przyczyną zgonu. Przyczyny musimy poszukać podczas sekcji.
Na jakich spostrzeżeniach opierał się lekarz?
Jak możemy stwierdzić, czy obrażenia zwłok powstały za życia ofiary, czy po jej zgonie (cechy przyżyciowości obrażeń)?
Wymień i omów cechy przyżyciowości obrażeń.
Jakiego rodzaju badania laboratoryjne mogą nam w tym pomóc?
3. Sąd Rejonowy w R. zastosował wobec Romana O., podejrzanego o wyłudzenie znacznej kwoty pieniędzy na szkodę miejscowego banku, środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Po miesiącu przebywania w areszcie, jego naczelnik zawiadomił prokuratora prowadzącego postępowanie, że Roman O. zachowuje się dziwnie. Odpowiada błędnie nawet na proste pytania, wykazuje cechy zdziecinnienia, określając osoby i przedmioty używa zdrobnień. Lekarze psychiatrzy po dokonaniu badań aresztowanego, zawnioskowali jego zwolnienie z aresztu.
Co stwierdzili biegli lekarze psychiatrzy?
Czy rzeczywiście wobec takiej diagnozy konieczne jest uchylenie zastosowanego wobec Romana O. środka zapobiegawczego?
Jaki będzie dalszy bieg postępowania w tej sprawie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 28

1. W toku procesu przed Sądem Okręgowym w L. na wniosek obrońcy wezwano na przesłuchanie biegłych z Instytutu Ekspertyz Sądowych, którzy wydawali w sprawie opinię. Samo przesłuchanie, początkowo, ograniczyło się do powtórzenia przez biegłych wniosków zawartych w opinii. Potem jednakże obrońca zadał kilka pytań, które wykraczały poza zakres opinii, zakresłony postanowieniem prokuratora, przy czym niektóre z nich nie miały żadnego znaczenia dla sprawy. Biegli stwierdzili, że bez przeprowadzenia badań dodatkowych nie są w stanie odpowiedzieć na te pytania. Wobec powyższego obrońca zakwestionował całą opinię wydaną w sprawie, wnioskując, by nie była brana przez Sąd pod uwagę przy rozstrzygnięciu.

Oceń zasadność wezwania biegłych do Sądu.

Oceń zasadność wniosku obrońcy.

Co powinien zrobić prokurator w tej sytuacji?

W jakich sytuacjach przesłuchanie biegłych przez sąd jest niezbędne? Omów je i uzasadnij swoje stanowisko.

2. Oczom ekipy przybyłej na miejsce wybuchu w klubie młodzieżowym ukazał się makabryczny widok. Fragmenty zwłok i wyposażenia lokalu rozrzucone były na dużej przestrzeni sali tanecznej. Zwłoki były rozkawałkowane. Poważne obrażenia odniosły także osoby, które przeżyły, wiele osób straciło kończyny, części ofiar groziła ich amputacja.

Opisz mechanizm i rodzaj obrażeń powstałych w wyniku wybuchu bomby podłożonej w zamkniętej przestrzeni.

Jak w żargonie medyków sądowych nazywa się tego typu zespół obrażeń? W jakich innych okolicznościach mogą one wystąpić?

Opisz rodzaj badań identyfikacyjnych, prowadzonych w celu identyfikacji ofiar takiej katastrofy. Jakie działania na miejscu zdarzenia należy przeprowadzić, by zabezpieczyć możliwie największą ilość szczątków do badań identyfikacyjnych?

3. W toku procesu zeznawało dwóch dziesięciolatków. Jeden z nich zeznawał w sposób konsekwentny, zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i sądowego, logiczny, opisując zdarzenie z zachowaniem chronologii. Drugi ze świadków zeznawał chaotycznie, brak było w jego zeznaniach logicznych powiązań, zwrócił jednakże uwagę na wiele szczegółów. Sąd uznał zeznania pierwszego ze świadków za wiarygodne, ze względu na konsekwencję, logikę zeznań i ich kompletność, odrzucając zeznania drugiego świadka.

Oceń decyzję Sądu.

Podaj cechy charakterystyczne dla zeznań dzieci. Czym są one uwarunkowane.

W jakim wieku dziecko może zostać świadkiem? Uzasadnij swoją wypowiedź.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 29

1. Tomasz F. padł ofiarą rozboju. Sprawcy nie ujęto, nie sporządzono także portretu pamięciowego sprawcy, gdyż pokrzywdzony stwierdził, że nie jest w stanie podać żadnych cech wyglądu napastnika, ale sprawcą był rosły brunet, a na pewno go pozna, gdy go zobaczy podczas okazania. Po wytypowaniu kilku potencjalnych sprawców przeprowadzono okazanie. Przed okazaniem Tomasz F. został przesłuchany, ale nie dodał nic nowego do swojej poprzedniej relacji. Tomasz F. wskazał jako sprawcę Jana Z. – drobnego blondyna. Ponadto podczas podpisywania protokołu okazało się, że pokrzywdzony ma poważną wadę wzroku – dalekowzroczność, a w chwili czynu nie nosił okularów.

Oceń zasadność przeprowadzenia okazania w tej sytuacji.

Omów etapy i zasady przeprowadzania tej czynności.

Jaką wartość ma, według Ciebie, tak przeprowadzone okazanie?

2. W toku sekcji zwłok Felicji D., które znaleziono w jej mieszkaniu, stwierdzono zasinienie skóry, zwłaszcza twarzy i błon śluzowych, połączone z obrzękiem twarzy, przekrwienie narządów wewnętrznych z obecnością wybroczyn krwawych, zwłaszcza w obrębie spojówek i błon surowiczych, a także liczne rany zadane narzędziem tępokrawędzistym. W naczyniach krwionośnych i sercu znaleziono krew płynną, plamy opadowe natomiast były obfite, barwy sinofioletowej. Po oględzinach miejsca zdarzenia przybyła rodzina stwierdziła brak gotówki w znacznej ilości i kosztowności, a denatka była osobą bardzo majątną. Obok zwłok znaleziono potarganą bieliznę.

Jaka była prawdopodobna przyczyna zgonu Felicji D.? Uzasadnij swoje zdanie.

Biorąc pod uwagę jedną z wersji przebiegu zdarzenia (którą) jakich jeszcze obrażeń należy poszukiwać na jej ciele i jakie ślady biologiczne zabezpieczyć w celu jej potwierdzenia lub wykluczenia?

Jak nazywają się wybroczynki w obrębie spojówek i błon surowiczych, które stwierdzono w czasie sekcji?

3. Zwłoki Marleny D. znaleziono wiszące w lesie. Policja podejrzewała jej męża o zabójstwo, gdyż przyjaciółka zmarłej twierdziła, że miał on romans. Jego rodzina zapewniała mu jednak alibi na czas zgonu Marleny D. Marlena D. pozostawiła co prawda krótki list pożegnalny, ale nie wyjaśniał on przyczyny samobójstwa, a biegli mieli wątpliwości co do wykonawstwa listu. Przed śmiercią Marlena D. była bezrobotna, ale w dniu śmierci miała iść na rozmowę w sprawie pracy. Na rozmowę jednak nie przyszła, więc kłopoty związane z bezrobociem nie mogły być przyczyną targnięcia się na życie. Prokurator zdecydował się na powołanie biegłego psychologa, celem sporządzenia opinii suicydologicznej.

Na czym polega istota tej opinii?

Jakie są uwarunkowania faktyczne zasięgnięcia takiej opinii, czy były one spełnione w tym przypadku?

Dlaczego jest to nietypowy rodzaj opinii psychologicznej?

Jakiego rodzaju materiał dowodowy należy zgromadzić i przekazać biegłemu w celu sporządzenia tej opinii?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 30

1. W toku przesłuchania w charakterze podejrzanego o rozbój, Jan K., stary kryminalista, przyznał się w pierwszych słowach do popełnienia zarzucanego mu czynu, po czym obszernie zrelacjonował przebieg zdarzenia. Zgadzał się on z dowodami zebranymi w sprawie i obciążającymi podejrzanego. Prokurator Maria C. zdziwiła się. Nie był to jej pierwszy kontakt z podejrzanym, prowadziła kilka jego spraw, ale on nigdy nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Przed doprowadzeniem podejrzanego, co nastąpiło niespodziewanie i nie było wcześniej zaplanowane, prokurator siedziała nad aktami sprawy o pobicie dokonane przez funkcjonariuszy policji, w której dołączono do akt, jako dowód, pałkę policyjną. Podczas przesłuchania brała ją czasem do ręki, bo w myślach zastanawiała się nad przebiegiem tego zdarzenia. Na rozprawie Jan K. odwołał swoje wyjaśnienia, tłumacząc, że prokurator chciała go pobić podczas przesłuchania. Wywołało to rozbawienie Sądu, oskarżony był blisko dwumetrowym mężczyzną, dobrze zbudowanym, prokurator Maria C. to szczupłutka kobieta o wzroście 155 cm.

Czy prokurator Marii C. można było przypisać bezprawne zachowanie podczas przesłuchania? Uzasadnij swoje stanowisko.

Stosowanie jakich metod podczas przesłuchania jest zakazane przez prawo?

Czy można w trakcie przesłuchania zastosować podstęp?

2. Na Komisariat Policji w K. zgłosiła się Patrycja U., twierdząc, że została zgwałcona. Była w potarganej i brudnej odzieży. Jak wyznała, w trakcie zdarzenia straciła przytomność. Po jej odzyskaniu sprawcy już nie było. Chciała iść do domu, ale Komisariat Policji był po drodze, więc weszła, gdyż pomyślała, że wczesne zgłoszenie gwałtu może ułatwić poszukiwania sprawcy. Bardzo zmieszana się, gdy usłyszała, że musi poddać się niezwłocznie oględzinom ciała, a nie może przed tą czynnością skorzystać z natrysku i umyć się.

Oceń zasadność decyzji policjanta o dokonaniu niezwłocznie oględzin. Z czego ona wynikała?

Kto przeprowadza takie oględziny, kto w nich uczestniczy? Opisz ich przebieg.

Jakie ślady i w jaki sposób należy zabezpieczyć w tym przypadku?

Jakie badania, w oparciu o prawidłowo zabezpieczone ślady, należy przeprowadzić w tej sprawie?

3. Prokurator, w toku postępowania o zabójstwo, poddał podejrzanego Jakuba Z. badaniom przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Biegli, w wyniku badania ambulatoryjnego stwierdzili, że nie są w stanie jednoznacznie wypowiedzieć się w kwestii poczytalności podejrzanego i zawniioskowali przeprowadzenie obserwacji.

Omów treść wniosku, jaki należałoby sporządzić w tej sprawie.

Czy obserwacja psychiatryczna może być stosowana w każdym przypadku, gdy biegli zawniioskują jej przeprowadzenie?

Jaki Sąd jest właściwy do wydania decyzji w tej sprawie?

Omów tryb postępowania prokuratora w przypadku stwierdzenia w opinii poobserwacyjnej niepoczytalności podejrzanego.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 31

1. Prokurator otrzymał do zatwierdzenia plan śledztwa przedstawiony mu przez komisarza Tomasza T. Plan zawierał dwie wersje śledcze, jedną zupełnie sensowną i drugą, absolutnie nie do przyjęcia. Ponadto właśnie tej wersji poświęcono w planie większą uwagę, zakładając jej weryfikację przez wykonanie szeregu niepotrzebnych czynności.

Jaki jest cel sporządzania planu śledztwa?

Kto sporządza plan śledztwa?

Co zawiera plan śledztwa?

Fetyszowi jakiego rodzaju uległ komisarz Tomasz T.?

W jaki sposób powinien teraz postąpić prokurator?

2. Felicjan H. jadąc porą nocną z nadmierną prędkością spowodował wypadek drogowy, w wyniku którego śmierć poniosły trzy osoby w tym on sam. Prokurator, zlecając sekcję i wydając postanowienie o jej przeprowadzeniu nie zaznaczył, że od denata należy pobrać krew, celem badań na zawartość alkoholu i środków odurzających. Funkcjonariusze zajmujący się sprawą dokonali rekonstrukcji zachowania Felicjana H. przed wypadkiem. Stwierdzono, iż pół godziny przed zdarzeniem opuścił on bar „Miś” leżący w pobliskiej miejscowości. Ponieważ płacił kartą można było łatwo stwierdzić jaki alkohol zamówił i w jakiej ilości. W barze przebywał sam. W jego domu znaleziono znaczne ilości amfetaminy, dlatego prokurator zarządził ekshumację zwłok, celem pobrania krwi i przeprowadzenia jej badań.

Czy można na podstawie badań krwi pobranej w dwa tygodnie od zgonu określić, jakie było stężenie alkoholu we krwi Felicjana H. w chwili wypadku? Uzasadnij swoje zdanie.

W jaki inny sposób można to wyliczyć?

Co to jest wzór Widmarcka i do jakich obliczeń może jeszcze służyć?

Czy w celu określenia stężenia alkoholu we krwi sprawcy wypadku należy zasięgnąć opinii biegłego? Jeżeli tak, to jakiego?

Jak przedstawia się możliwość zbadania stężenia amfetaminy we krwi pobranej w opisany wyżej sposób?

3. Natalia Z. nie pamiętała nic z przebiegu wypadku drogowego, którego ofiarą padła. Pamiętała jedynie początek zdarzenia, później, jak to zeznała, skamieniała i widziała co się dzieje jakby przez szybę. Nie straciła przytomności, ale nie mogła sobie przypomnieć sekwencji zdarzeń, ani zachowania pozostałych uczestników wypadku. Szymon Z. pracownik budowlany, podczas pracy doznał wypadku. Spadająca cegła uderzyła go w głowę. Mimo zabezpieczenia w postaci kasku stracił przytomność. Lekarze długo walczyli w szpitalu o jego życia z powodu narastającego krwiaka mózgu. Po odzyskaniu przytomności stwierdził, że nic nie pamięta.

Jak nazywa się mechanizm psychiczny, powodujący niepamięć u Natalii Z., a jaka była przyczyna niepamięci u Szymona Z.?

Czy znasz jakieś metody aktywizacji śladów pamięciowych, które mogą pomóc Natalii Z., jeżeli tak, to jakie?

Czy metody te mogą zostać zastosowane w przypadku Szymona Z.? Uzasadnij swoje zdanie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 32

1. Prokuratura prowadziła śledztwo w sprawie nadużyć przy budowie autostrady. Jedną z form zawyżania kosztów był zaliczanie większej ilości kursów ciężarówek przewożących kruszywo. Jeden z podejrzanych opisał gdzie kruszywo to było składowane, którędy ciężarówki wyjeżdżały na składowisko i jak je opuszczały. Prokurator postanowił to udokumentować na samym miejscu, tak, by w przyszłości Sąd miał pełny ogląd sytuacji. Ekipa, wraz ze sprzętem rejestrującym udała się na miejsce, podejrzany opisywał procedurę rozładunku i sposób jego dokumentowania, wskazując to, co opisał w toku przesłuchania. Funkcjonariusz Policji protokołował wszystko na blankiecie protokołu eksperymentu procesowego.

Czy czynność ta była eksperymentem? Uzasadnij swoje zdanie. Jeśli tak wskaż jakie elementy eksperymentu ona zawierała.

Jeśli nie, jak w rzeczywistości można nazwać taką czynność? Omów zasady jej organizacji.

Czy możemy mówić w tym przypadku o wizji lokalnej? Uzasadnij swoje stanowisko. Jakie przepisy regulują sposób przeprowadzenia wizji?

2. Zwłoki Antoniego. D., miejscowego biznesmena znaleziono w jego gabinecie z poderżniętym gardłem. Z gabinetu zniknęła część dokumentów finansowych prowadzonej przez niego spółki oraz kasetka ze znaczną ilością pieniędzy. Cięcie zaczynało się w dolnej prawej części szyi i biegło ukosem ku części lewej, nieznacznie ku górze. Lekarz dokonujący oględzin zwłok stwierdził, że kształt rany wskazuje, iż napastnik stał za ofiarą i był leworęczny.

Czy kwestia lateralizacji w tej konkretnej sprawie ma jakieś znaczenie? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jaki jest typowy obraz obrażeń w przypadku ran ciętych szyi w zależności od tego czy sprawca stoi za ofiarą, czy przed ofiarą oraz którą ręką posługuje się sprawniej.

Czy lateralizacja sprawcy ma tu jakieś znaczenie? Uzasadnij swoje zdanie.

3. Jan S. chorował na padaczkę pourazową, na tle zmian w ośrodkowym układzie nerwowym, spowodowanych urazem. Uprzednio spokojny i ugodowy, po urazie stał się człowiekiem konfliktowym, dążącym do konfrontacji. Gdy został podejrzanym o ciężkie pobicie, poddano go badaniom psychiatrycznym. W wyniku badania biegli orzekli, że był on całkowicie poczytalny, gdyż w chwili pobicia nie miał ataku padaczki. Prokurator miał jednakże wątpliwości co do rzetelności opinii i powołał drugi zespół biegłych, który tym razem zapoznał się z historią choroby Jana S. i zlecił wykonanie dodatkowych badań w postaci rezonansu magnetycznego głowy. Biegli ci orzekli niepoczytalność, spowodowaną niemożnością pokierowania swoim postępowaniem.

Oceń obie opinie. Którą z nich uważasz za słuszną? Uzasadnij swoje zdanie.

Czy prokurator zlecając wykonanie opinii pierwszemu zespołowi biegłych przygotował materiały wystarczające dla uzyskania obiektywnej opinii. Uzasadnij swoje zdanie.

Co może być w tym przypadku przyczyną niemożności pokierowania postępowaniem przez podejrzanego?

Omów obowiązki prokuratora przekazującego biegłym materiał dowodowy, wynikające z zasady obiektywizmu procesowego.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 33

1. W protokole oględzin miejsca zdarzenia pominięto fakt zabezpieczenia jednego ze śladów. Gdy technik zabezpieczał ślad traselologiczny (odbitkę podeszwy buta na podłodze) nie opatrzył śladu numerem. Wobec tego funkcjonariusz sporządzający protokół nie opisał w nim tego śladu. Na fotografiach miejsca zdarzenia uwidocznił ślad obuwia, z przyłożoną do niego skalówką, oddającą jego wymiary. Folia daktyloskopijna, na której odbito ślad została umieszczona wśród wszystkich śladów ujawnionych na miejscu zdarzenia i przekazana do dalszych badań, ujęto ją także w spisie zabezpieczonych śladów.

Czy w tej sytuacji możemy uznać ślad traseologiczny za dowód w sprawie? Uzasadnij swoje zdanie.

W jaki sposób możemy niejako „wprowadzić” procesowo ten dowód do materiałów sprawy? Czy robiąc to w formie przesłuchania technika dokonujemy przesłuchania świadka, czy specjalisty? Uzasadnij swoje zdanie.

2. Straż pożarna gasząca pożar w jednym z domów jednorodzinnych, odnalazła w kuchni częściowo zwęglone zwłoki właściciela domu. W toku sekcji stwierdzono istnienie dużego krwaka nadtwardówkowego, któremu towarzyszyły obrażenia czaszki. Prokurator był przekonany, że ma do czynienia z typowym krwakiem pośmiertnym, wytworzonym pod wpływem wysokiej temperatury. Lekarz wyprowadził go z błędu. Denat był ofiarą napadu, a pożar miał na celu zamaskowanie prawdziwej przyczyny zgonu. To nie jest krwak pośmiertny, stwierdził lekarz, niech pan zwróci uwagę na brak, galaretowatej konsystencji krwi tworzącej krwaka, poza tym nie wygląda on jakby był nasączony tłuszczem, a tak wygląda krwak pośmiertny. Poza tym na urazowe pochodzenie wskazuje uszkodzenie kości czaszki nad krwakiem.

W jaki sposób taki krwak powstał?

Jakie mogą być skutki krwaka nadtwardówkowego?

Wymień rodzaje krwaków, typowe przyczyny ich powstania, objawy ich narastania i skutki jakie mogą wywołać dla zdrowia i życia.

3. Urzędniczka Urzędu Gminy w K. zaczęła zachowywać się dziwnie. Zdarzało jej się siedzieć beczynnie w biurze, odkładając bezmyślnie akta spraw do załatwienia do szafy. Gdy zdecydowała się coś załatwić, zbywała uzasadnienie wydawanych decyzji jednym zdaniem, które nie tłumaczyło powodu wydania decyzji tej treści. Ograniczyła też kontakty ze współpracownikami. Potem przestała przychodzić do pracy, nie okazując żadnego zwolnienia lekarskiego. Na prośbę Naczelnika Urzędu Gminy zbadał ją miejscowy lekarz i wystawił zwolnienie. Po dwóch miesiącach absencji zjawiała się w urzędzie, niezwykle ożywiona i pełna chęci do pracy. Odrabiała zaległości, ale robiła to chaotycznie. Pisała długie uzasadnienia decyzji, ale nie miały one związku z meritem sprawy. Decyzje wydawała szybko, ale bez przeanalizowania materiału i dokumentów. W końcu, na skutek swej błędnej decyzji, naraziła urząd na stratę kilkuset tysięcy złotych. Wszczęto w tej sprawie postępowanie. Prokurator powołał w tej sprawie dwóch biegłych lekarzy psychiatrów

Na jaką chorobę może cierpieć urzędniczka? Jakie są jej objawy?

Jakie znaczenie dla odpowiedzialności karnej może mieć stwierdzenie u urzędniczki tej choroby?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 34

1. W toku śledztwa zakwestionowano autentyczność aktu darowizny sporządzonego odręcznie w czasie okupacji. Na jego podstawie dokonano po wojnie przejęcia kamienicy w mieście K. Akt darowizny sporządzony został przez drobnego przedsiębiorcę, a jego podpis potwierdzony został pieczętą firmy, którą prowadził. Rodzina, przynajmniej jej ocalała z pogromu część, która przybyła do kraju z zagranicy po wojnie i zakwestionowała autentyczność dokumentu, dysponowała kilkoma innymi dokumentami z podpisem darczyńcy oraz kilkoma wystawionymi przez niego wekslami, które wykupił. Wśród pamiątek rodzinnych ocalała także pieczęć firmy.

Czy dysponujemy w takim przypadku wystarczającym materiałem porównawczym do badań?

Jakie znasz metody badania podpisów i paraf?

Oceń wartość dowodową ekspertyzy podpisów i paraf.

W jakim przypadku ekspertyzy te dają pewny wynik?

Jak nazywa się dział kryminalistyki zajmujący się badaniem pieczęci?

2. Zwłoki Przemysława H. leżały na trawie. Na szyi miał założoną pętlę z cienkiej linki. Obok leżał list pożegnalny. Zwłoki zostały znalezione w lesie. W pobliżu stał zbieracz grzybów, który znalazł zwłoki, odciął je, próbując jeszcze reanimować denatę, zawiadomił policję i poczekał na jej przybycie. Prokurator obecny na miejscu oględzin stwierdził, że podejrzewa śmierć samobójczą przez powieszenie, gdyż denat miał charakterystyczne plamy opadowe w postaci tzw. rękawiczek i skarpetek. Owszem, stwierdził lekarz sądowy, prawdopodobnie, ale są one zbyt blade, jak na typowe plamy, a na plecach denata znalazłem ślady lekko wysyconych pierwotnych plam opadowych. Zresztą mamy inne możliwości weryfikacji tej wersji przyczyny śmierci.

Omów patomechanizm śmierci przez powieszenie, wskaż cechy charakterystyczne w obrazie sekcyjnym, na podstawie których może nastąpić weryfikacja, o której mówił lekarz.

Opisz mechanizm tworzenia się plam opadowych typowych dla śmierci przez powieszenie.

O czym mogą świadczyć lekko wysycone plamy opadowe na plecach denata?

3. Roman J. stanął pod zarzutem dokonania „innej czynności seksualnej” wobec syna sąsiadów, trzynastolatka. W wieku 60 lat zaczął on zdradzać objawy zmiany charakteru. Dawniej poważny i obowiązkowy, stał się wesołkowaty, zadreńczający wręcz bliskich stałym słowotokiem, najczęściej opowiadając dowcipy o podtekstach seksualnych. Prokurator powołał w sprawie biegłego seksuologa, ale ten, po badaniu, stwierdził, że widzi potrzebę powołania biegłych lekarzy psychiatrów i wykonanie badań neurologicznych. Prokurator zignorował ten wniosek. Uczynił to dopiero Sąd na wniosek obrońcy. Badania przeprowadzone przez biegłych wykazały u Romana J. znaczne zaniki zawojów czołowych górnych i środkowych mózgu.

Oceń decyzję prokuratora.

Na jaką chorobę cierpi Roman J.? Jakie znasz jej odmiany?

Czy choroba ta może być przyczyną uznania niepoczytalności Romana J.? Uzasadnij swoje stanowisko.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 35

1. Część rodziny 70-letniego Karola G. kwestionowała jego samobójstwo. Przed śmiercią chorował on na chorobę Parkinsona. Ten powód targnięcia się na życie wskazał on w liście pożegnalnym. Karol G. był majętnym człowiekiem, ale mieszkał samotnie. Był jednak odwiedzany przez wielu krewnych. Zdaniem części z nich list był fałszywy, gdyż pismo, jakim został sporządzony przypominało im pismo denata z czasów, gdy był w pełni sił. Ich zdaniem ktoś musiał wykorzystać do tego celu obszerne archiwum rodzinne, przechowywane w mieszkaniu Karola G. Nigdy bowiem nie wyrzucał on żadnych pism urzędowych i przechowywał także kopie wszystkich pism, jakie sam kierował do urzędów. Wszystko leżało w jego gabinecie, posegregowane w teczkach. Do Prokuratury skierowano zawiadomienie o przestępstwie.

Jakiego biegłego należy powołać tej sprawie i jakie zadać mu pytania?

Wskaz odmienności z grafizmie osoby chorej na chorobę Parkinsona.

Jakie odmienności grafizmu występują u osób starszych, czym są uwarunkowane?

Podaj przykłady.

Wskaz na odmienności grafizmu spowodowane innymi przyczynami.

2. W czasie wystawnego przyjęcia Adam S. poczuł ból w gardle. Okazało się, że połknął osę, która przysiadła na kanapce, a tak użądliła go w gardło. Tylko raz w dzieciństwie został użądłony, co mało pamiętał, gdyż był wówczas dwulatkiem. Po upływie kilkunastu minut zaczął odczuwać duszności. Po upływie dalszych kilku minut zmarł z powodu wstrząsu. Okazało się, że był uczulony na jad osy.

O jakiego typu wstrząsie mowa?

Jak wyglądają jego objawy?

Co było pośrednią, a co bezpośrednią przyczyną śmierci Adama S.?

3. Józef K. od lat nadużywał alkoholu i znęcał się nad rodziną, którą utrzymywała tylko jego żona. Pewnego dnia, gdy znowu zaczął ją bić, jego osiemnastoletni syn, Jakub K., ugodził go nożem. Rana nie była śmiertelna, Józef K. zaczął czołgać się w kierunku drzwi wyjściowych z mieszkania. Jakub K. zabronił rodzinie dzwonić na pogotowie, stwierdzając: „niech się świnia wykrwawi”. Pogotowie i policję zawiadomiono po zgonie Józefa K. W toku postępowania prokurator powołał biegłych lekarzy psychiatrów, gdyż z zeznań młodszego brata sprawcy wynikało, że chciał on kiedyś popełnić samobójstwo. Z zebranych w sprawie materiałów wynikało, że był on bardzo dobrym uczniem technikum gastronomicznego, miał bardzo dobrą opinię w środowisku i pomagał matce w utrzymaniu domu. Ten obraz zupełnie nie pasował do zachowania Jakuba K. w czasie zabójstwa ojca. Biegli orzekli działanie Jakuba K. w afekcie.

Czy zgadzasz się z opinią biegłych?

Jakiego rodzaju afektem możemy mieć do czynienia, jeżeli podzielasz opinię biegłych?

Zdefiniuj pojęcia „dolus repentinus” i „dolus praemeditatus”.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 36

1. Ekipa policyjna i prokurator zostali wezwani na miejsce zabójstwa Ireny C. Do zbrodni doszło w jej mieszkaniu, znajdującym się w bloku czteropiętrowym, na drugim piętrze. Mieszkanie było splądrowane, nikt jeszcze nie ustalił, co z niego zginęło. Wejście do bloku był zabezpieczone domofonem, tak więc albo Irena C. sama wpuściła sprawcę, albo zrobił to ktoś z lokatorów, albo drzwi wejściowe były otwarte. Zamek mieszkania Ireny C. nie nosił śladów otwierania wytrychem, więc prawdopodobnie sama wpuściła sprawcę do środka.

Jakie czynności powinien zlecić prokurator ekipie policyjnej na samym początku oględzin?

Zakreśl obszar oględzin i opisz, jakich śladów należy poszukiwać.

Jakie czynności, oprócz samych oględzin należy wykonać na miejscu zdarzenia?

Czy będą to czynności procesowe, czy operacyjne? Uzasadnij swoje stanowisko.

2. Halina R. w trakcie treningu upadła z konia. Koń galopował, a ona upadła z dużą siłą na plecy. Uznała jednak, że jakoś sama się pozbiera i nie zgłosiła nawet tego incydentu lekarzowi. Jednakże stan jej zdrowia pogarszał się z godziny na godzinę, miała podwyższoną temperaturę, zaczęła odczuwać duszności i zawroty głowy, bóle w klatce piersiowej, a na jej skórze pojawiły się liczne wybroczyny. Na drugi dzień po wypadku Halina R. zmarła. Sekcja zwłok wykazała zatkanie naczyń włosowatych w mózgu i płucach drobinami żółtawej tłustej substancji.

Co było przyczyną zgonu Haliny R.?

Opisz patomechanizm zgonu w takich przypadkach.

Jakiego rodzaju inne zdarzenia mogą prowadzić do zgonu z tej przyczyny?

3. W sprawie dokonania przez Gerarda S. zabójstwa sąsiada Tomasza T. orzekały dwa zespoły biegłych psychiatrów. Tomasz T., alkoholik, od wielu lat uprzykrzał życie Gerarda S. wywołując awantury, załatwiając się na wycieraczkę, zaczepiając jego dzieci na ulicy i domagając się od nich pieniędzy. Policja ignorowała skargi. W dniu zabójstwa w mieszkaniu sąsiada odbywała się głośna impreza. Ponieważ policja odmówiła przyjazdu, Gerard S. poszedł sam uciszyć sąsiada. Ten zareagował wyzwiskami i zaczął grozić pobiciem. Napadnięty, w odruchu desperacji, jak później wyjaśnił chwycił nóż i wbił ostrze w pierś napastnika. Pierwszy zespół biegłych nie miał wątpliwości, iż czynu tego dopuścił się on w stanie afektu, niezależnie od rozpatrywania sprawy w kontekście obrony koniecznej. Drugi zespół biegłych – powołany wskutek wątpliwości nasuwających się po lekturze opinii zespołu pierwszego, który orzekał bez udziału psychologa – stwierdził jednakże, iż nie można w tym przypadku mówić o afekcie, gdyż w chwili czynu Gerard S. znajdował się pod wpływem alkoholu. Jak wynikało z jego wyjaśnień, przed pójściem do Tomasza T. wypił, „dla kurażu” jeden kieliszek wódki.

Jak orzecznictwo traktuje problem alkoholu w przypadku orzekania o działaniu w afekcie?

Jak rozstrzygnąć problem istnienia – w tym przypadku – dwóch przeciwstawnych opinii psychiatrycznych w jednej sprawie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 37

1. Prokurator został wezwany na miejsce wypadku. Z okna na 9 piętrze wypadła kobieta. Wszystko mogło wskazywać na samobójstwo. Tym bardziej, że funkcjonariusz relacjonujący prokuratorowi ustalenia stwierdził, że na parapecie jej mieszkania znajduje się wyraźny odcisk podeszwy damskiego buta. Buty leżały obok ciała kobiety. W mieszkaniu można było przystąpić do oględzin. Do prokuratora podeszła wówczas starsza pani, która mieszkała, jak się okazało, w bloku naprzeciwko. Powiedziała, że przypadkiem wyjrzała przez okno i zauważyła, że kobieta w swoim mieszkaniu szamotała się z kimś. Prokurator stwierdził wówczas, że należy rozszerzyć zakres oględzin.
Co prokurator miał na myśli? Jakich śladów i w jakich miejscach należało jego zdaniem poszukiwać?
Czy i w jaki sposób można zweryfikować pochodzenie śladu obuwia na parapecie?
Omów różnice w położeniu ciała po upadku z wysokości w przypadku skoku samobójczego, przypadkowego wypadnięcia i wypchnięcia przez osobę trzecią.
2. W wyniku zatrucia tlenkiem węgla zginęła czteroosobowa rodzina. Ciała przewieziono do zakładu medycyny sądowej. Prokurator sporządzając postanowienia o zasięgnięciu opinii biegłych, zwracał uwagę, by zlecić za każdym razem badanie pobranych z ciał próbek krwi na zawartość hemoglobiny tlenkowęgłowej. Uznał, że będzie to najlepszy sposób na stwierdzenie, jak długo ofiary żyły po uwolnieniu się tlenu węgla z przewodów kominowych i w jakiej kolejności zmarły. Podzielił się tym stwierdzeniem z lekarzem dokonującym wstępnych oględzin zwłok. Lekarz stwierdził, że zawartość hemoglobiny tlenkowęgłowej nie będzie miała w tym wypadku decydującego znaczenia, przesądzić może jedynie o przyczynie zgonu.
Czy stężenie hemoglobiny tlenkowęgłowej świadczy o czasie ekspozycji na działanie tlenu węgla? Uzasadnij swoje zdanie.
Omów mechanizm zgonu w przypadku zatrucia tlenkiem węgla.
Jakie inne ślady na zwłokach, ujawnione w toku sekcji, mogą świadczyć o tym, że dana osoba zmarła na skutek zatrucia tlenkiem węgla?
3. Krystian P. został zatrzymany przez Policję, jako podejrzany o pobicie domowników, dokonane dodatkowo wpływem środków odurzających. Dla prokuratora była to prosta sprawa, gdy otrzymał akta w celu sporządzenia aktu oskarżenia. Do czasu, gdy nie przeczytał notatki z wywiadu o podejrzanym, z której wynikało, że w ciągu ostatnich pięciu lat dwa razy przebywał on w szpitalu psychiatrycznym z powodu parafrenii.
Co powinien zrobić prokurator?
Omów rozpoznaną jednostkę chorobową.
Biorąc pod uwagę objawy choroby, jakie mogły być motywy pobicia domowników przez Krystiana P.?
Jaki wpływ może mieć stwierdzenie choroby na poczytalność podejrzanego? Pod jakimi warunkami?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 38

1. Jan P. sprzedał swój samochód. Zapłatę przyjął w gotówce. Gdy przeliczał pieniądze w domu zauważył, że kilka banknotów ma ten sam numer. Po bliższym przyjrzeniu się dostrzegł także, że cyfry nominalów nie są wyczuwalne, jak na normalnych banknotach, dotykem, nie były lekko wypukłe. Rysunek postaci był nieco rozmyty. Banknoty zaniósł na Policję, składając jednocześnie zawiadomienie o przestępstwie.

Jakie znasz rodzaje druku używane do produkcji banknotów?

Jakie rodzaje druku stosowane są najczęściej do drukowania rysunku postaci, podpisów, tła i numeracji banknotów?

Co to jest efekt kątowy i mikrodruk, jaką postać przyjmują one na polskich banknotach?

Kto jest właściwy do wydawania ekspertyz autentyczności banknotów w Polsce?

2. Piętnastoletni Rafał C. cierpiał od drugiego roku życia na astmę. Miał orzeczenie o niepełnosprawności i indywidualny tok nauczania w domu. W niedzielny ranek, w maju bieżącego roku, poczuł się bardzo źle. Miał duszności, podwyższoną temperaturę i odczuwał bóle brzucha. Dotychczas podawane leki nie działały, rodzina wezwała karetkę. Dwa zespoły odmówiły przyjazdu (ze szpitala powiatowego i jednego ze szpitali z pobliskiego miasta wojewódzkiego). Dopiero gdy pacjent zaczął tracić przytomność, przysłano karetkę. Rafał C. zmarł w czasie transportu. Prokurator dyżurujący w ten dzień skonsultował przypadek z lekarzem dyżurnym zakładu medycyny sądowej. Gdy usłyszał, że w przypadku ciężkich postaci astmy takie zgony są czymś normalnym, odstąpił od sekcji, uznając, że nie ma do czynienia z wypadkiem, obrażeniami ciała, czy znęcaniem się.

Omów ewentualną odpowiedzialność stacji pogotowia ratunkowego za błąd w sztuce lekarskiej. Z jakiego typu błędem mamy do czynienia (błąd: diagnostyczny, terapeutyczny, techniczny i organizacyjny).

Kto w tym przypadku jest gwarantem i czy został zachowany łańcuch przyczynowo-skutkowy, pozwalający na pociągnięcie gwaranta do odpowiedzialności. Uzasadnij swoje stanowisko. Czy prokurator zasadnie odstąpił od sekcji. Uzasadnij swoje stanowisko.

3. Felicja P., dotąd zaradna energiczna emerytka, pewnego dnia pobiła listonosza, który przyniósł jej emeryturę. Znała go od kilku lat, zawsze lubiła, czasem nawet częstowała herbatą. Tym razem stwierdziła, że nie zna tego człowieka i była przekonana, że przyszedł ją okraść. Córka Felicji P. zeznała, że matka ostatnio bardzo się zmieniła. Zwraca się do niej, traktując ją jako swoją zmarłą kilka lat temu siostrę. Stale zapomina, gdzie coś odłożyła, oskarżając córkę, że na pewno ukradła te przedmioty. Pewnego dnia zdezorientowaną Felicję P. odwoził do domu patrol policji, ponieważ zagubiła się w mieście, w którym żyła od urodzenia. Twierdziła, że jest w tym mieście pierwszy raz w życiu, żadnego z miejsc nie poznaje i nie potrafi wrócić do mieszkania. Prokurator, w związku z postępowaniem prowadzonym w sprawie pobicia listonosza, postanowił poddać Felicję P. badaniom psychiatrycznym.

Czy decyzja prokuratora była prawidłowa? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jakie może być rozpoznanie biegłych? Czy będzie ono wymagało badań dodatkowych? Jeżeli tak, to jakich? Omów inne podobne zaburzenia.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 39

1. Kasjerka w markecie zakwestionowała autentyczność banknotu o nominale 100 zł wręzonego jej przez klientkę. Według kasjerki papier, na którym wykonano banknot nie był prawdziwym papierem banknotowym. Po bliższym przyjrzeniu się, dostrzegła także inne nieprawidłowości.

Jakie znasz zabezpieczenia papieru banknotowego?

Jakie zabezpieczenia papieru występują w banknocie o nominale 200 zł?

Co to są zabezpieczenia specjalne banknotu, wymień te, które znasz.

2. Pod blokiem mieszkalnym na osiedlu C. w miejscowości B. znaleziono ciało dwunastoletniego Jana P. Leżał on równolegle do ściany budynku na terenie placu zabaw dla dzieci. Oględziny zwłok wykazały istnienie licznych podbiegnięć krwawych w okolicach jego nadgarstków i kostek nóg. Coś mi to nie wygląda na samobójstwo, stwierdził prokurator, po czym polecił dokładne sprawdzenie dachu budynku, w szczególności czy dostęp na dach jest odpowiednio zabezpieczony oraz przeprowadzenie oględzin celem zebrania mogących się tam znajdować przedmiotów.

Jakie okoliczności wzbudziły podejrzenia prokuratora?

Jakich śladów winien poszukiwać biegły medyk sądowy podczas oględzin zewnętrznych zwłok w zależności od wersji przyczyn upadku?

Jakie są charakterystyczne obrażenia wewnętrzne dla upadku z wysokości? W jaki sposób powstają?

3. Paweł J. stanął pod zarzutem uszkodzenia ciała oraz zniszczenia mienia, polegającego na zdemolowaniu pomieszczenia szpitalnego, w którym przebywał oraz pobiciu sanitariuszy. Po przedstawieniu zarzutów wyjaśnił, iż do zdarzenia doszło na skutek jego walki z wypełzającymi spod łóżka wielkimi robakami. Świadkowie – personel medyczny – zeznali, iż w chwili obezwładniania Pawła J. w czasie, gdy demolował pokój, sprawiał on wrażenie przerażonego i bełkotał coś o jakichś „robalach”, których oczywiście nikt nie widział. Rodzina Pawła J. stwierdziła, iż bezpośrednio przed odwiezieniem do szpitala, spowodowanego ostrym zapaleniem płuc, nałogowo spożywał codziennie alkohol, pijąc najczęściej czystą wódkę. Hospitalizacja uniemożliwiła mu spożywanie alkoholu.

Co było przyczyną niecodziennego zachowania Pawła J.?

Czy wpłynie to w jakikolwiek sposób na jego odpowiedzialność karną za popełniony czyn? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Wymień znane ci psychozy alkoholowe.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 40

1. Ponieważ podejrzany Zbigniew N. wielokrotnie zarzucał prokuratorowi, że przeinacza treść jego wyjaśnień dyktując je do protokołu, ten postanowił nagrać przebieg całej czynności. Mikrofon urządzenia nagrywającego ukrył pod biurkiem, od strony przesłuchiwanego, samo urządzenie zaś – w szufladzie biurka. Urządzenie to uruchomił jeszcze przed przesłuchaniem, a wyłączył dopiero po jego zakończeniu. Przed przesłuchaniem poinformował podejrzanego, iż powinien on sobie zdawać sprawę, że czynność może zostać nagrana, co dosłownie zaprotokołował. Po zakończeniu przesłuchania i podpisaniu protokołu nagranie zostało dołączone do protokołu jako załącznik. Po wyjściu podejrzanego, na pytanie funkcjonariusza – protokolanta, czy takie nagranie będzie miało wagę dokumentu procesowego, prokurator odparł, że przecież nie manipulował przy nagraniu, a podejrzanego uprzedził o możliwości nagrywania przebiegu czynności.

Oceń prawidłowość takiego przesłuchania i jego dokumentowania.

Jaką wartość dowodową będą miały nagrania dołączone do protokołu? Uzasadnij swoje zdanie.

Omów zasady dokumentowania zeznań i wyjaśnień przy użyciu urządzeń nagrywających dźwięk i obraz.

2. Dawid C. w wyniku wypadku doznał rozległych obrażeń ciała. Między innymi, jedna z jego kończyn dolnych uległa skróceniu o 5 cm. Jakie było jego zdziwienie, gdy w otrzymanym odpisie aktu oskarżenia przeciwko sprawcy wypadku przeczytał, że ten spowodował istotne zeszpecenie, a nie ciężkie kalectwo. Jego adwokat wytłumaczył mu, że takie są przepisy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wynikające z orzecznictwa sądowego.

Czy adwokat miał rację? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Omów, z punktu widzenia medycyny sądowej, znaczenie wyrażen: ciężkie kalectwo, trwale zeszpecenie lub zniekształcenie, pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, choroba nieuleczalna, choroba realnie zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita albo znacznie trwała niezdolność do pracy w zawodzie. Podaj stosowne przykłady.

3. Prokurator prowadził przesłuchanie świadka z udziałem protokolanta, którym był aplikant. Po zakończeniu czynności, prokurator zwrócił się do aplikanta: Czy zauważył pan, w których momentach przesłuchania i ile razy świadek mimowolnie dotykał palcem policzka? Zastanawiające jest też, dlaczego stale unikał mojego wzroku? Chyba będziemy musieli zakwestionować jego zeznania i rozważyć, w przypadku uzyskania dodatkowych dowodów, postawienie mu zarzutu złożenia fałszywych zeznań. Aplikant nie wiedział, o co chodzi prokuratorowi.

Co miał na myśli prokurator, opisując zachowanie świadka?

Czy dokonane przez prokuratora obserwacje mają wartość dowodową? Jak można je wykorzystać w postępowaniu?

O czym świadczyło w tym przypadku dotykanie policzka? Omów ewolucję tego gestu wraz z postępującym wiekiem osoby, która gest wykonała.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 41

1. W toku pewnego śledztwa istotne było zbadanie pewnego dokumentu. Wątpliwości dotyczyły tego, czy podpis złożony został w tym samym czasie, w jakim sporządzono treść dokumentu, ponadto istniała wątpliwości, czy ostatnia partia treści nie została naniesiona w jakiś czas po podpisaniu dokumentu (linie podpisu i treść ostatniej linijki zachodziły na siebie). Prokurator stwierdził, że konieczne będą badania fizykochemiczne dokumentu, ale istotna będzie opinia sporządzona przy pomocy mikroskopu elektronowego i chromatografii cieńkowarstwowej.

Jaka jest istota wskazanych metod?

Które elementy dokumentu będą badane za pomocą jakiej metody? Co można stwierdzić za ich pomocą w przypadku przedmiotowego dokumentu?

Czy znasz pewne metody badania wieku środka kryjącego?

2. Jan Z. zmarł w domu. Jak stwierdziła rodzina, użalał się od jakiegoś czasu na bóle głowy, ale nie poszedł do lekarza. Poprzedniego dnia wieczorem był z kolegami na piwie. Wracając przewrócił się i uderzył głową o chodnik. Skończyło się jedynie na rozcięciu skóry. Ranę zszyto na pogotowiu. Taką wersję Jan Z. podał lekarzowi i rodzinie. Nie można było wykluczyć, że wdał się z kimś w bójkę, bo po alkoholu stawał się, jak określiła to żona, „bardzo nerwowy”. Weryfikacja tej wersji wymagałaby jednak ustalenia gdzie i z kim pił piwo poprzedniego dnia i przesłuchania szeregu ustalonych w ten sposób świadków. Prokurator zlecił przeprowadzenie sekcji. W toku sekcji stwierdzono obecność krwaka śródmózgowego.

Czy ten typ krwaka ma zazwyczaj pochodzenie urazowe, czy chorobowe?

Jakie skutki może wywołać?

Jakie znasz rodzaje innych krwaków, podaj przyczyny ich powstania i skutki, jakie mogą wywołać.

3. Pełnoletni Jan K., upośledzony w stopniu lekkim, wielokrotnie obcował płciowo z Mariuszem D. Jego matka, chociaż nigdy nie został on ubezwłasnowolniony, złożyła zawiadomienie do prokuratury, zarzucając Mariuszowi D. wykorzystanie jej syna, który, jej zdaniem, nie rozumiał znaczenia czynu, jakiemu się poddaje. W takiej sytuacji prokurator podjął decyzję o poddaniu Jana K. badaniom przez biegłego psychiatrę, w celu stwierdzenia, czy miał on zdolność rozpoznania znaczenia czynu, polegającego na obcowaniu płciowym z mężczyzną i pokierowania swoim postępowaniem. Badaniom sprzeciwił się pełnomocnik Jana K., powołany przez jego matkę, twierdząc, iż w myśl art. 192 § 1 k.p.k., Jan K. jako świadek może sprzeciwić się badaniom. Prokurator odpowiedział, że w przypadku braku zgody zawnioskuje obserwację psychiatryczną.

Oceń stanowiska pełnomocnika i prokuratora.

Czy badanie takie jest w tej sytuacji uzasadnione?

Jakie kwestie, poza tą będącą przedmiotem kazusu, może rozstrzygać opinia psychiatryczna wydana wobec świadka w toku postępowania?

Oceń legitymację procesową matki Jana K.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 42

1. Na obuwiu zabezpieczonym w domu Jana B., podejrzanego o gwałt i zabójstwo znaleziono ślady gleby. Zabójstwa dokonano w parku, przy czym sprawca odciągnął potem zwłoki w jego rzadko uczęszczany zakątek, podmokły i pełen błota. Jan B. podczas przesłuchania wyjaśnił, że błoto pochodzi znad rzeki, gdzie był na rybach. Prokurator stwierdził, że konieczne będzie badanie pozostałości gleby na obuwiu.

Czy można określić z jakiego miejsca pochodzi gleba na obuwiu Jana B.?

Jakie właściwości gleby są wykorzystywane do identyfikacji?

Omów zasady pobierania materiału porównawczego do badań gleby.

Z jakiego rodzaju identyfikacją mamy w tym wypadku do czynienia? Czy w przypadku gdy gleba pochodzi z miejsca zdarzenia przesądza to kwestię winy Jana B.?

2. Prokurator zarządził sekcję zwłok noworodka, wobec podejrzenia, iż urodzone w domu dziecko zostało zaraz po urodzeniu zabite przez matkę. Matka nie przyznawała się do zabicia dziecka, utrzymując, iż noworodek, po urodzeniu się, początkowo oddychał, ale zaraz zsiniał i zmarł. Sekcję przeprowadzono po trzech dniach. W tym czasie zwłoki dziecka przebywały w prosektorium. Podczas wykonywania próby wodnej płuc stwierdzono, iż krótko utrzymują się one na wodzie, po czym toną. Prokurator z zadowoleniem przyjął wynik próby, gdyż potwierdzała ona jego wersję. Jednakże lekarz ostudził jego zapał, stwierdzając, że wobec bardzo słabego rozprężenia płuc należy przeprowadzić jeszcze dodatkowe badania. Lekarz dodał, że podejrzewa u dziecka zespół błon szklistych.

Na czym polega zespół błon szklistych?

Jaki jest w ich przypadku mechanizm zgonu? Czy udzielenie pomocy medycznej mogłoby zgonowi zapobiec?

O jakie badania chodziło lekarzowi?

Dlaczego należało je przeprowadzić?

Wymień przypadki pozornie dodatniej próby wodnej płuc.

3. Natalia Z. nie pamiętała nic z przebiegu napadu na bank, którego była świadkiem. Pamiętała jedynie początek zdarzenia, później, jak to zeznała, skamieniała i widziała co się dzieje, jakby przez szybę. Szybko starała się potem wyprzeć z pamięci szczegóły napadu, tym bardziej, iż cały czas zdawała sobie sprawę z tego, że i ona może stać się ofiarą napastników. Prokurator, starając się uzyskać jak najwięcej informacji o napadzie, zaczął rozważać poddanie świadka hipnozie.

Jak nazywa się mechanizm psychiczny, powodujący niepamięć u świadka?

Czy hipnoza może być przydatna w odtwarzaniu zdarzeń, o których świadek nie pamięta?

Jaka byłaby wartość dowodowa uzyskanej w ten sposób relacji?

Czy znasz inne metody aktywizacji śladów pamięciowych, jeżeli tak, to jakie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 43

1. Na miejscu znalezienia zwłok mężczyzny pchniętego nożem zabezpieczono ślady zapachowe oraz ślady obuwia męskiego. W prosektorium dokonano oględzin ciała, odnajdując ślad po ugryzieniu na szyi, wymazy spod paznokci, na ubranie znaleziono kilka włosów różniących się kolorem od włosów denata, zebrano kilka włókien, które nie pochodziły z jego ubrania.

Wskaz ekspertyzy, jakie należy wykonać w tej sprawie, przedstaw pytania, jakie winny zostać zadane biegłym.

Jakie wskazówki dotyczące sprawcy możemy uzyskać w wyniku przeprowadzenia tych badań?

2. Pacjent przywieziony do szpitala prosto z miejsca wypadku wymagał natychmiastowej transfuzji dużej ilości krwi. Z powodu presji czasu pacjentowi przetoczono krew wyjętą prosto z chłodni. Pacjent jednakże zmarł. Przeprowadzone po śmierci badania wykluczyły, by jej przyczyną były obrażenia odniesione w wypadku. Wykluczono także, by pacjentowi podano krew o innej, niż jego, grupie.

Co mogło być w tej sytuacji przyczyną zgonu pacjenta?

Omów ewentualną odpowiedzialność personelu szpitala za błąd w sztuce lekarskiej.

Z jakiego typu błędem mamy do czynienia (błąd: diagnostyczny, terapeutyczny, techniczny i organizacyjny).

Kto w tym przypadku jest gwarantem i czy został zachowany łańcuch przyczynowo-skutkowy, pozwalający na pociągnięcie gwaranta do odpowiedzialności. Uzasadnij swoje stanowisko.

3. Paweł K., kierowca ciężarówki, spowodował wypadek drogowy, wjeżdżając z drogi podporządkowanej i uderzając w prawidłowo jadący samochód osobowy. Na trzy miesiące przed wypadkiem przeszedł udar mózgu. Do pracy wrócił bez przeprowadzenia specjalistycznych badań, został poddany jedynie rutynowym badaniom przez lekarza medycyny pracy. Prokurator zlecił przeprowadzenie badania psychologicznego Pawła K. oraz przeprowadzenie badań dodatkowych.

O jakie badania dodatkowe chodzi?

Na czym polega ekspertyza psychologiczna sprawców wypadków drogowych?

W jakich sytuacjach zalecane jest jej przeprowadzenie w sprawach karnych?

Wymień badania przeprowadzane w ramach tej ekspertyzy.

Czy ekspertyza ta ma znaczenie dowodowe w sprawie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 44

1. Podczas przesłuchania podejrzanego Jakuba D. w sprawie o zabójstwo oświadczył on, że nie mógł popełnić tej zbrodni, gdyż w tym samym czasie znajdował się u narzeczonej, w innej miejscowości. W tym momencie do gabinetu prokuratora wszedł funkcjonariusz policji, który wyszeptał przesłuchującemu, że na komisariat przyszedł ojciec podejrzanego i przyznał się do popełnienia zabójstwa. Prokurator był bardzo zdziwiony, gdyż ślady ujawnione na miejscu zdarzenia wskazywały, chociaż niejednoznacznie, na Jakuba D. jako sprawcę.

Jaka była w tym przypadku motywacja samooskarżenia ojca Jakuba D.?

Omów wszystkie znane ci motywy fałszywego samooskarżenia.

Jakie są w tym przypadku możliwości weryfikacji wersji Jakuba D. i jego ojca?

2. Marianna C. zmarła, jak stwierdził lekarz prowadzący, na zawał serca. Po jej śmierci i pogrzebie rodzina porządkując jej mieszkanie natrafiła w szafce na dziwne specyfiki, w tym wyciąg z naparstnicy. Do dostarczenia wyciągu przyznała się pielęgniarka, na codzień opiekująca się chora, gdyż naparstnica ma lecznicze działanie w przypadku chorób serca. Pozostałe specyfiki musiała nabyć sama chora. Rodzina zgłosiła ten fakt prokuratorowi, podejrzewając otrucie, tym bardziej, iż w testamencie Marianna C. pozostawiła pewną sumę dla pielęgniarki w zamian „za dobrą opiekę, której nie zaznała ze strony rodziny”. Prokurator zlecił poddanie wyciągu analizie laboratoryjnej, która potwierdziła skład podany na butelce. Prokurator postanowił zarządzić ekshumację zwłok, celem przeprowadzenia sekcji i badań toksykologicznych.

Czy decyzja prokuratora jest słuszna? Uzasadnij swoją wypowiedź.

Czy istnieje różnica w możliwościach wykrycia w zwłokach pozostałości po truciznach nieorganicznych (metalicznych, typu arszenik), a organicznych, pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym przypadku naparstnicy? Uzasadnij swoją wypowiedź.

Czy pielęgniarka mogła dostarczyć ów specyfik chorej bez konsultacji z lekarzem, który przepisał chorej leczenie? Omów ten przypadek w kontekście odpowiedzialności za błąd w sztuce.

Jak ocenić wpływ wyciągu z naparstnicy na stan zdrowia chorej?

3. Antoni G. wrócił do pracy po miesięcznej nieobecności, spowodowanej ciężkim zapaleniem płuc z powikłaniami. Po pracy został zaproszony przez kolegów na „małą wódeczkę”. Wypił około 150 gram alkoholu. W pewnym momencie wstał i zaczął okładać siedzącego przy sąsiednim stoliku mężczyznę. Gdy mężczyzna upadł, Antoni G. położył się pod ścianą i zasnął. Po obudzeniu się twierdził, że ostatnia rzecz która pamięta, to moment kiedy siedział z kolegami przy stoliku. Świadkowie zdarzenia twierdzili, iż cały czas Antoni G. robił wrażenie człowieka całkowicie trzeźwego.

Co stało się Antoniemu G.?

Omów typowe przyczyny takiego zachowania.

Czy odpowie on za swoje zachowanie? Uzasadnij swoją odpowiedź.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 45

1. Sprawa zabójstwa Zofii H. była trudna do rozwikłania. Przede wszystkim nie znaleziono jej zwłok, chociaż dowody wskazywały, że nie mogło to być zwykłe zniknięcie. Najbardziej podejrzani dwaj członkowie rodziny odmówili poddania się badaniom wariograficznym, co jeszcze bardziej wzmogło podejrzenia prokuratora. Rodzina nastawała też na prokuratora, by powołał w sprawie biegłego jasnowidza. Funkcjonariusze wykonujący czynności w sprawie potwierdzili fakt, że Policja korzysta czasem z usług takich osób. Prokurator, ku zdumieniu przełożonego, sporządził stosowne postanowienie.

Czy zgoda podejrzewanych jest konieczna dla przeprowadzenia badań wariograficznych? Uzasadnij swoje zdanie.

Jaka będzie wartość dowodowa takiej ekspertyzy?

Opisz przesłanki zasięgania ekspertyzy wariograficznej oraz metodykę jej przeprowadzenia.

Jak oceniasz decyzję prokuratora o powołaniu biegłego jasnowidza? Co można zrobić w tym przypadku?

Czy wiesz, w jaki sposób policja opłaca jasnowidzów, z których pomocy korzysta?

Czy w świetle przepisów prokurator ma takie możliwości?

2. Pielęgniarka ze szpitala w B. miała podać krew dwóm pacjentom, leżącym na jednej sali. Jeden z nich miał grupę krwi AB Rh+, drugi z nich grupę krwi 0 Rh+. Przez pomyłkę pielęgniarka podała pacjentom niewłaściwą krew, pacjent z grupą krwi AB Rh+ otrzymał krew 0 Rh+, a drugi pacjent odwrotnie. Pacjent z grupą krwi 0 Rh+ zmarł.

Wyjaśnij pojęcie „konflikt serologiczny”. Dlaczego zmarł tylko jeden z pacjentów?

Omów ewentualną odpowiedzialność personelu szpitala za błąd w sztuce lekarskiej.

Z jakiego typu błędem mamy do czynienia (błąd: diagnostyczny, terapeutyczny, techniczny i organizacyjny).

Kto w tym przypadku jest gwarantem i czy został zachowany łańcuch przyczynowo-skutkowy, pozwalający na pociągnięcie gwaranta do odpowiedzialności. Uzasadnij swoje stanowisko.

3. Franciszek K. stanął pod zarzutem kierowania ciągnikiem w stanie nietrzeźwości. Przesłuchany w charakterze podejrzanego wyjaśnił, iż od dawna choruje na padaczkę, w związku z czym przyznano mu II grupę inwalidztwa. Biegli, powołani przez prokuratora, potwierdzili fakt istnienia u podejrzanego padaczki pourazowej oraz stwierdzili upośledzenie umysłowe lekkiego stopnia.

Jaką opinię wydali biegli w sprawie Franciszka K. odnośnie jego odpowiedzialności karnej za przypisywany mu czyn?

Omów objawy padaczki z uwzględnieniem jej wpływu na poczytalność.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 47

1. Wśród wielu śladów ujawnionych na miejscu włamania zabezpieczono także cztery ślady skórzanych rękawiczek. Były to ślady naniesione w różnych miejscach. Wszystkie nadawały się jednakże do zabezpieczenia i identyfikacji.

Jak można zabezpieczyć tego typu ślady?

Czy nadają się one do kryminalistycznego wykorzystania?

Na czym w tym przypadku polegać będzie identyfikacja grupowa, a na czym indywidualna?

Co jest warunkiem dokonania identyfikacji indywidualnej?

Jak nazywa się dział kryminalistyki badający ślady rękawiczek?

2. W toku sekcji zwłok Jadwigi P., która została zgwałcona, stwierdzono zasinienie skóry, zwłaszcza twarzy i błon śluzowych, połączone z obrzękiem twarzy, przekrwienie narządów wewnętrznych z obecnością wybroczyn krwawych, zwłaszcza w obrębie spojówek i błon surowiczych. W naczyniach krwionośnych i sercu znaleziono krew płynną, plamy opadowe natomiast były obfite, barwy sinofioletowej. Jadwiga P. była kobietą drobną, delikatnej budowy.

Jaka była prawdopodobna przyczyna zgonu Jadwigi P.?

Jakich w związku z tym obrażeń zewnętrznych należy poszukiwać na jej ciele?

Jak nazywają się wybroczyny w obrębie spojówek i błon surowiczych, które stwierdzono w czasie sekcji?

Jeżeli założyć, że przyczyną zgonu mogło być zagardlenie lub uniemożliwienie pokrzywdzonej oddychania przez ucisk ciężkiego ciała napastnika, umów różnice, jakie stwierdzi się w przypadku obrażeń ujawnionych w toku sekcji.

3. Alicja L., pięćdziesięcioletnia księgowa, została oskarżona o niedopełnienie obowiązków, narażające jej zakład pracy na znaczne straty. W toku postępowania została przyjęta do szpitala psychiatrycznego. Stwierdzono u niej obniżony nastrój, drobne urojenia, znaczne spowolnienie myślenia, mowy i motoryki. Jej pamięć i zdolność pojmowania wydawały się upośledzone. Test wykonane w szpitalu wykazały niedoczynność tarczycy.

Na co cierpiała Twoim zdaniem podejrzana?

Wyjaśnij pojęcie psychoz somatycznych.

Jak w tej sytuacji wygląda kwestia jej odpowiedzialności za popełniony czyn?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 48

1. Prokurator przybyły na oględziny zwłok osoby powieszonej we własnym mieszkaniu był bardzo zdziwiony, gdy zamiast znanych mu dobrze doświadczonych funkcjonariuszy pionu dochodzeniowego zastał dwóch obcych policjantów, młodych wiekiem i chyba stażem. Ci wyjaśnili, że jeden ze starszych funkcjonariuszy jest chory, a drugi na urlopie. Oni niedawno ukończyli szkołę policyjną i zostali skierowani na miejsce zdarzenia przez dyżurnego, gdyż innych funkcjonariuszy nie było. Na szczęście technik kryminalistyczny był dobrze znany prokuratorowi, jako doświadczony i obyty w tego typu zdarzeniach funkcjonariusz. Niedoświadczeni policjanci za bardzo nie wiedzieli, jak zabrać się do oględzin. Prokurator pojął, że nie ma w nich żadnego oparcia i on sam musi dopilnować rzetelnego przeprowadzenia tej czynności.

Opisz przebieg oględzin miejsca znalezienia zwłok powieszonych, kolejność poszczególnych czynności, użyte ewentualnie urządzenia, najważniejsze zapisy w protokole, wykonywane pomiary, rodzaje dokumentacji stanowiącej załącznik do protokołu.

2. Prokurator, lekarz biegły sądowy i ekipa policji została wezwana zimą do mieszkania Balbiny C., mieszkającej samotnie w wiejskiej chałupie na skraju wsi, którą córka znalazła rano nieżywą. Przybyła na miejsce ekipa, po dokonaniu oględzin zwłok, utrudnionych przez temperaturę bliską zera, stwierdziła liczne palmy opadowe na dolnej części ciała, dobrze wykształcone, koloru malinowoczerwonego, dobrze wykształcone stężenie pośmiertne we wszystkich grupach mięśniowych, które po przełamaniu pojawiło się ponownie, jednakże w znacznie mniejszym nasileniu. Temperatura zwłok, mierzona w odbycie wynosiła 23°C. Balbina C. została znaleziona w łóżku, była przykryta tylko kocem. Córka stwierdziła, że matka nie miała pieniędzy na zakup opału, więc paliła w piecu kuchennym tylko tym, co znalazła w pobliskim lesie.

Jaki czas – w przybliżeniu - minął od zgonu Balbiny C. do momentu dokonywania oględzin jej zwłok? Co mogło być przyczyną jej śmierci?

W jaki sposób można zweryfikować przypuszczenia co do przyczyny zgonu, poczynione w oparciu o oględziny zwłok?

3. Kornelia C. przyprowadziła do psychiatry swojego osiemnastoletniego syna. Stwierdziła, że od jakiegoś czasu syn zachowuje się dziwnie. Dotychczas posłuszny i obowiązkowy, stał się krnąbrny. Często bywa rozkojarzony, nie może się na niczym skupić, opuszcza się w nauce. Gdyby nie epidemia i zdalne nauczanie na pewno, jak twierdziła matka, nie dostałby się do następnej klasy. Czasem odmawia odrabiania lekcji, zastyga w bezruchu patrząc w jeden punkt, a pytany co się dzieje twierdzi, że ma wszystkiego dosyć, a szczególnie izolacji i braku realnych kontaktów z rówieśnikami. Matka zaniepokojona była stanem syna, ponieważ przejrzała wszystkie dostępne w internecie materiały i doszła do wniosku, że syn cierpi na prawie wszystkie choroby, ze schizofrenią i padaczką na czele. Lekarz po rozmowie z synem Kornelii C. i przeprowadzeniu prostych badań doszedł do wniosku, że jest on po prostu przemęczony nauką, obowiązkami i sytuacją związaną z epidemią.

Czy istnieje w psychiatrii pojęcie normy psychicznej?

Co przesądza o tym, czy mamy do czynienia z osobą zdrową, czy chorą psychicznie?

Wymień i omów inne, niż w przypadku syna Kornelii C., nieprawidłowości psychiczne, występujące u ludzi zdrowych psychicznie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 49

1. W toku postępowania prowadzonego w sprawie wypadku drogowego, w którym zginęło dwóch jadących samochodem, a trzy pozostałe osoby były ciężko ranne, istotną kwestią było ustalenie, kto prowadził samochód. Stan zdrowia rannych nie pozwalał na ich przesłuchanie. Po tygodniu lekarz prowadzący poinformował prokuratora, że jeden z rannych może złożyć zeznania, zastrzegł jedynie, że czynność ta może trwać bardzo krótko. Ponieważ nie zgodził się na przewiezienie rannego do budynku prokuratury, prokurator udał się do szpitala. Na wstępie wyprosił lekarza z pokoju, w którym leżał ranny i polecił wywieźć dwóch pozostałych chorych, tłumacząc to tajemnicą i dobrem śledztwa. Następnie przystąpił do odbierania od świadka danych osobowych. Po ukończeniu tej części przesłuchania przystąpił do fazy swobodnej wypowiedzi świadka, ten jednakże po sformułowaniu dwóch zdań stracił przytomność. Prokurator wezwał lekarza.
Jakie błędy popełnił prokurator?
Omów metodykę przesłuchania świadka ciężko chorego.
Jakie elementy decydują o zaliczeniu przesłuchania ciężko chorego do szczególnych form przesłuchania?
Czy prokurator nie powinien w takiej sytuacji skorzystać z udziału sędziego w przesłuchaniu. Uzasadnij swoje stanowisko.
2. W pobliżu miejscowości D. ujawniono na torach kolejowych i w ich pobliżu rozkawałkowane zwłoki kobiety. Jak zeznał maszynista, kobietę leżącą na torach zauważył z daleka. Zaczął używać sygnału dźwiękowego, ale kobieta nie reagowała, a rozpędzonego pociągu nie mógł zatrzymać przed leżącym ciałem. Lekarz dokonujący oględzin zauważył skąpe plamy opadowe na fragmentach górnej części tułowia. Najechanie przez pociąg nie jest przyczyną zgonu stwierdził.
Na jakiej podstawie lekarz powziął takie przypuszczenie?
Omów mechanizm powstania plam opadowych.
W jaki sposób na podstawie plam opadowych możemy poczynić pewne stwierdzenia o okolicznościach zgonu, jak przydała się ta wiedza w tym konkretnym przypadku?
Zrekonstruuaj prawdopodobny przebieg zdarzenia.
3. Straż Pożarna przybyła na miejsce pożaru mogła tylko zabezpieczyć pogorzelisko. Spłonęła stodoła. Był to już trzeci przypadek pożaru w tej wsi w ostatnim okresie. Wszystko wskazywało na podpalenia. W wyniku intensywnych działań Policji ujęto sprawcę podczas usiłowania spowodowania czwartego pożaru. Sprawcą okazał się młody chłopak, członek miejscowej ochotniczej straży pożarnej. Biegli psychiatrzy powołani w sprawie stwierdzili, że sprawca cierpi na zaburzenia popędowe w postaci piromanii, jednakże nie orzekli, by powodowało to zniesienie lub zmniejszenie poczytalności sprawcy w sposób znaczny.
Czy zgadzasz się z opinią biegłych? Uzasadnij swoje stanowisko.
Na czym polegają zaburzenia popędowe? Czy są to manie?
Wymień inne rodzaje zaburzeń popędowych i typowe orzeczenia biegłych psychiatrów w takich przypadkach.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 50

1. Jan P. zawiadomił Policję o samobójstwie żony, która miała wyskoczyć przez okno, podczas kłótni. Zwłoki leżały niedaleko ściany budynku, na terenie parkingu, równolegle do ściany budynku. Coś mi to nie wygląda na samobójstwo, stwierdził prokurator, po czym polecił dokładne sprawdzenie parapetu okna, przez które miała wyskoczyć denatka. Trzeba będzie wykonać dokładne oględziny zwłok, szczególnie ich pleców, stwierdził prokurator. A także oględziny wszystkich wystających za elewację elementów budynku, leżących poniżej mieszkania małżeństwa P.

Z jakich faktów wynikały wątpliwości prokuratora co do wersji Jana P.?

Jakich śladów winien poszukiwać policjant? Omów sposób ich powstania w zależności od rzeczywistego przebiegu zdarzenia.

2. Ciało Marii S. znaleziono w łazience. Podłoga zalana była wodą, na środku stała stara pralka typu Frania, w której Maria S. zazwyczaj prała odzież roboczą swojego męża budowlańca. Jak zauważyli policjanci przeprowadzający oględziny pralka była włączona do kontaktu, ale nie działała. Pralka stała na kablu elektrycznym, przetartym w miejscu styku z pralką. Na bocznej stopie ręce lekarz dokonujący oględzin zauważył znamię prądowe.

Jakie są charakterystyczne cechy porażenia prądem elektrycznym?

Co to jest znamię prądowe?

Jakie inne charakterystyczne obrażenia możemy stwierdzić w toku sekcji zwłok osoby porażonej prądem elektrycznym?

Jaki jest patomechanizm śmierci w przypadku porażenia prądem?

3. W opinii dotyczącej Emila P. podejrzanego o podpalenie drzwi zabytkowego kościoła, biegli psychiatrzy napisali: U podejrzanego występują zaburzenia wpływające istotnie na jego funkcjonowanie indywidualne i społeczno-prawne. Okoliczności i charakter czynów opisywanych w zarzutach wskazują na istnienie podejrzenia psychotycznego tła motywującego zachowania, jednak biegli nie mogą z całą pewnością stwierdzić pod względem klinicznym, z jakim obrazem psychopatologicznym mamy do czynienia, przebieg badania w warunkach ambulatoryjnych jest w tym wypadku nieefektywny. Ponadto występują wątpliwości w jakim zakresie zachowania badanego są podyktowane głębokimi zaburzeniami osobowości. Odchylenia od prawidłowego stanu psychicznego wymagają pogłębionej diagnostyki sądowo-psychiatrycznej w warunkach stacjonarnych.

Jakie kroki winien podjąć w tym przypadku prokurator?

Omów projekt stosownego pisma procesowego.

Czy istnieje istotna różnica w odpowiedzialności podejrzanego w przypadku stwierdzenia u niego wyłącznie głębokich zaburzeń osobowości lub wyłącznie zaburzeń typu psychotycznego? Uzasadnij swoją odpowiedź.